

Regeringens proposition

2001/02:45

Sänkt mervärdesskatt på böcker och tidskrifter, m.m. Prop.
2001/02:45

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 18 oktober 2001

Göran Persson

Bosse Ringholm
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I budgetpropositionen för 2002 aviserade regeringen ett antal förslag inom skatteområdet. I denna proposition föreslås nu lagstiftning med anledning av vad regeringen aviserat i budgetpropositionen. Således föreslås att mervärdesskatten på omsättning av böcker, tidskrifter, kartor, notblad m.m. sänks från 25 procent till 6 procent. Skattesänkningen omfattar även kulturtidskrifter i den mån de inte redan är undantagna från mervärdesskatt.

Vidare föreslås att underlaget för den särskilda skattereduktionen på förvärvsinkomster utvidgas från nuvarande pensionsgrundande inkomst till taxerad förvärvsinkomst. Personer som har rätt till särskilt grundavdrag ges reduktionen också mot annan skatt än skatt på förvärvsinkomst. Om en person som har rätt till särskilt grundavdrag inte alls eller endast till viss del kan räkna av skattereduktionen mot någon skatt skall denne vid debiteringen av slutlig skatt tillgodoföras ett belopp som motsvarar en sådan skattereduktion.

Dessutom föreslås en regional stimulans för småföretagandet i stödområdet A. Stimulansen lämnas genom utvidgade särskilda avdrag vid beräkningen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter för arbete vid ett fast driftställe i stödområdet. Det utvidgade avdraget vid beräkningen av arbetsgivaravgifter uppgår – utöver det generella avdraget på 5 procent enligt socialavgiftslagen (2000:980) – till 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst 7 100 kronor per månad. En motsvarande utvidgning av avdraget införs också för den som betalar egenavgifter.

Propositionen innehåller också förslag till vissa ändringar av reglerna om justering av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar. Bilar som drivs med elektricitet föreslås få en nedsättning av förmånsvärdet till 60 procent av förmånsvärdet för närmsta jämförbara bil utan sådan mer miljö-

anpassad teknik. Alkohol- och gasdrivna bilar – utom de som drivs med gasol – föreslås få en nedsättning av förmånsvärdet till 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen. Ändringarna föreslås tillämpas under tre respektive fyra år.

I propositionen föreslås slutligen ett tillägg i skattebetalningslagen för att i vissa fall undvika ett omprövningsförfarande när en skattedeklaration lämnas för sent av skattskyldiga som lämnar förenklad skattedeklaration.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002.

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	6
2.2	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	10
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering	12
2.4	Förslag till lag om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980)	14
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter	16
2.6	Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	18
2.7	Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	20
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	21
3	Ärendet och dess beredning	23
4	Mervärdesskatt på böcker och tidskrifter	25
4.1	Gällande regler	25
4.2	Förslag till ändrade regler	26
5	Skattereduktion på förvärvsinkomster	31
6	Beslut vid förenklad skattedeklaration	33
7	Utvidgade regionala avdrag från socialavgifter	35
8	Förmånsbeskattning av miljöanpassade bilar	38
9	Effekter för offentliga finanser	40
10	Författningskommentarer	43
10.1	Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)	43
10.2	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)	52
10.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering	53
10.4	Förslaget till lag om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980)	54
10.5	Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)	57
10.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter	57
10.7	Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)	57

10.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter	58	Prop. 2001/02:45
Bilaga 1	Riksskatteverkets förslag till lagtext vid beslut om förenklad skattedeclaration	60	
Bilaga 2	Lagrådsremissens lagförslag	61	
Bilaga 3	Lagrådets yttrande	75	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 oktober 2001	81	
	Rättsdatablad	82	

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2001/02:45

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
3. lag om ändring i lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvs-
inkomster vid 2002 års taxering,
4. lag om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen
(2000:980),
5. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
6. lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter,
7. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
8. lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kon-
trolluppgifter.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 och 2 §§ samt 9 a kap. 11 och 12 §§ mervärdesskattelagen (1994:200)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap

1 §²

Skatt enligt denna lag tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Skatten tas ut med 12 procent av beskattningsunderlaget för

1. rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet samt upplåtelse av campingplatser och motsvarande i campingverksamhet,
2. transport i skidliftar,
3. omsättning av sådana konstverk som avses i 9 a kap. 5 §, och som ägs av upphovsmannen eller dennes dödsbo,
4. import av sådana konstverk, samlarföremål och antikviteter som avses i 9 a kap. 5–7 §§,
5. omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av sådana livsmedel och livsmedelstillsatser som avses i 1 § livsmedelslagen (1971:511) med undantag för
 - a) vatten från vattenverk,
 - b) spritdrycker, vin och starköl, och
 - c) tobaksvaror.

Skatten tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för

1. *allmänna nyhetstidningar, varmed avses sådana publikationer av dagspresskaraktär som normalt utkommer med minst ett nummer varje vecka, samt för motsvarande radio- och kassettidningar,*

1. *omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av följande varor, om inte annat följer av 3 kap. 13 och 14 §§, under förutsättning att varorna inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam:*

- böcker, broschyrer, häften och liknande alster, även i form av enstaka blad,*
- tidningar och tidskrifter,*
- bilderböcker, ritböcker och målarböcker för barn,*
- musiknoter, samt*
- kartor, inbegripet atlasar, vägg-*

¹ Lagen omtryckt 2000:500.

² Senaste lydelse 2000:1357.

kartor och topografiska kartor,

*2. omsättning, gemenskapsin-
ternt förvärv och import av pro-
gram och kataloger för verksam-
het som avses i 5, 6, 7 eller 10
samt annan omsättning än för
egen verksamhet, gemenskapsin-
ternt förvärv och import av pro-
gram och kataloger för verksam-
het som avses i 3 kap. 18 §, allt
under förutsättning att program-
men och katalogerna inte helt eller
huvudsakligen är ägnade åt re-
klam,*

*3. omsättning av radiotidningar
samt omsättning, gemenskapsin-
ternt förvärv och import av
kassettidningar, om inte annat
följer av 3 kap. 17 §, och av
kassetter eller något annat tekniskt
medium som återger en
uppläsning av innehållet i en vara
som omfattas av 1,*

*4. omsättning, gemenskapsin-
ternt förvärv och import av en
vara som genom teckenspråk,
punktskrift eller annan sådan sär-
skild metod gör skrift eller annan
information tillgänglig särskilt för
läshandikappade, om inte annat
följer av 3 kap. 4 §,*

2. tillträde till konserter, cirkus-,
biograf-, teater-, opera- eller ba-
llettföreställningar eller andra jäm-
förliga föreställningar,

3. tjänster som avses i 3 kap.
11 § 2 och 4 om verksamheten inte
bedrivs av och inte heller fortlö-
pande i mer än ringa omfattning
understöds av det allmänna,

3 a. tillträde till och förevisning
av djurparker,

4. upplåtelse eller överlåtelse av
rättigheter som omfattas av 1, 4
eller 5 § lagen (1960:729) om
upphovsrätt till litterära och konst-
närliga verk, dock inte när det är
fråga om fotografier, reklamalster,
system och program för automa-
tisk databehandling eller film, vi-
deogram eller annan jämförlig

5. tillträde till konserter, cirkus-,
biograf-, teater-, opera- eller ba-
llettföreställningar eller andra jäm-
förliga föreställningar,

6. tjänster som avses i 3 kap.
11 § 2 och 4 om verksamheten inte
bedrivs av och inte heller fortlö-
pande i mer än ringa omfattning
understöds av det allmänna,

7. tillträde till och förevisning
av djurparker,

8. upplåtelse eller överlåtelse av
rättigheter som omfattas av 1, 4
eller 5 § lagen (1960:729) om
upphovsrätt till litterära och konst-
närliga verk, dock inte när det är
fråga om fotografier, reklamalster,
system och program för automa-
tisk databehandling eller film, vi-
deogram eller annan jämförlig

upptagning som avser information,

5. upplåtelse eller överlåtelse av rättighet till ljud- eller bildupptagning av en utövande konstnärs framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk,

6. omsättning av tjänster inom idrottsområdet som anges i 3 kap. 11 a § första stycket och som inte undantas från skatteplikt enligt andra stycket samma paragraf, och

7. personbefordran utom sådan befordran där resemomentet är av underordnad betydelse.

upptagning som avser information,

9. upplåtelse eller överlåtelse av rättighet till ljud- eller bildupptagning av en utövande konstnärs framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk,

10. omsättning av tjänster inom idrottsområdet som anges i 3 kap. 11 a § första stycket och som inte undantas från skatteplikt enligt andra stycket samma paragraf, och

11. personbefordran utom sådan befordran där resemomentet är av underordnad betydelse.

2 §

Vid omsättning som anges i 3 och 4 §§ beräknas beskattningsunderlaget med utgångspunkt i det i nämnda paragrafer angivna värdet. Beskattningsunderlaget utgörs av detta värde minskat med

1. 20 procent när skattesatsen enligt 1 § är 25 procent,
2. 10,71 procent när skattesatsen är 12 procent, och
3. 5,66 procent när skattesatsen är 6 procent.

Vid omsättning som medför skattskyldighet enligt 1 kap. 2 § första stycket 2–4 utgörs dock beskattningsunderlaget av det i 3 § angivna värdet utan sådan minskning som anges i första stycket.

I 9 a kap. finns särskilda bestämmelser om beräkning av beskattningsunderlaget vid omsättning i vissa fall av begagnade varor, konstverk, samlarföremål och antikviteter.

I 9 b kap. finns särskilda bestämmelser om beräkning av beskattningsunderlaget vid omsättning i viss resebyråverksamhet.

Vid omsättning som medför skattskyldighet enligt 1 kap. 2 § första stycket 2–4 b utgörs dock beskattningsunderlaget av det i 3 § angivna värdet utan sådan minskning som anges i första stycket.

9 a kap.

11 §

När flera varor köps eller säljs samtidigt utan att de enskilda varornas pris är känt, utgörs beskattningsunderlaget av den sammanlagda vinstmarginalen, minskad med den mervärdesskatt som hänförs till vinstmarginalen, för sådana varor under redovisningsperioden enligt 10 kap. skattebetalningslagen (1997:483), om inte annat följer av tredje stycket.

När flera varor köps eller säljs samtidigt utan att de enskilda varornas pris är känt, utgörs beskattningsunderlaget av den sammanlagda vinstmarginalen, minskad med den mervärdesskatt som hänförs till vinstmarginalen, för sådana varor under redovisningsperioden enligt 10 kap. skattebetalningslagen (1997:483), om inte annat följer av tredje stycket. *Om olika skattesatser är tillämpliga, skall beskattningsunderlaget fördelas efter skattesats. Fördelning-*

en får om så erfordras bestämmas genom uppdelning efter skälig grund.

Om inköp eller försäljningar av varor enligt första stycket utgör den huvudsakliga delen av en återförsäljares inköp eller försäljningar under redovisningsperioden, får även andra omsättningar som avses i 1 eller 2 § ingå i beskattningsunderlag enligt första stycket.

Första och andra styckena gäller i fråga om motorfordon endast om de förvärvats för att efter skrotning säljas i delar.

12 §

Om värdet av inköp av varor som avses i 11 § under en redovisningsperiod överstiger värdet av försäljningar av sådana varor under perioden, får det överskjutande beloppet läggas till värdet av inköpen under en efterföljande period, om beskattningsunderlaget bestäms enligt 11 § första eller andra stycket.

Om värdet av inköp av varor som avses i 11 § under en redovisningsperiod överstiger värdet av försäljningar av sådana varor under perioden, får det överskjutande beloppet läggas till värdet av inköpen under en efterföljande period, om beskattningsunderlaget bestäms enligt 11 § första eller andra stycket *och inköpen är hänförliga till samma skattesats.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

2. Äldre bestämmelser gäller i fråga om mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet.

2.2 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Prop. 2001/02:45

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483) dels att 9 kap. 2 § och 11 kap. 9 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 kap. 18 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap. 2 §¹

Förmåner skall tas upp till ett värde som bestäms i enlighet med 8 kap. 14, 15 och 17 §§. Sådan drivmedelsförmån som avses i 61 kap. 10 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall dock värderas till marknadsvärdet.

På begäran av arbetsgivaren får skattemyndigheten bestämma värdet av förmånen om

1. värdet av bilförmån eller kostförmån skall justeras enligt 61 kap. 18 *eller* 19 § inkomstskattelagen, eller

1. värdet av bilförmån eller kostförmån skall justeras enligt 61 kap. 18, 19, *19 a, eller 19 b* § inkomstskattelagen, eller

2. bostadsförmånsvärde som bestäms enligt 8 kap. 15 § avviker med mer än 10 % från det värde som följer av 61 kap. 2 eller 20 § inkomstskattelagen.

Arbetsgivaren skall underrätta arbetstagaren om skattemyndighetens beslut.

Lydelse enligt prop. 2001/02:3

Föreslagen lydelse

11 kap. 9 §

Skattemyndigheten fattar varje år beslut om skattens storlek enligt den årliga taxeringen (*grundläggande beslut om slutlig skatt*). Slutlig skatt kan bestämmas också genom omprövningsbeslut och till följd av beslut av domstol.

Med slutlig skatt avses summan av skatter och avgifter enligt 10 § minskad med skattereduktion enligt

1. lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering,

1. lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 *och* 2003 års *taxeringar*,

2. lagen (2001:000) om skattereduktion för fastighetsskatt,

3. lagen (2000:1380) om skattereduktion för utgifter för vissa anslutningar för tele- och datakommunikation, och

4. 65 kap. 9–12 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

¹ Senaste lydelse 1999:1300.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 a §

Om skatt redovisas i flera skattedeclarationer av vilka någon är en förenklad skattedeclaration enligt 10 kap. 13 a §, skall skatt anses beslutad i enlighet med redovisningen även i en skattedeclaration som har lämnats för sent. Detta gäller dock inte om ett beslut om omprövning redan har meddelats.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering

Prop. 2001/02:45

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering

dels att rubriken till lagen samt 1, 2 och 4 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Lag om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering

Skattskyldig fysisk person, som varit obegränsat skattskyldig under hela beskattningsåret, har vid 2002 års taxering rätt till skattereduktion enligt 2 § på *skattepliktiga förvärvsinkomster som utgör sådan inkomst av anställning eller sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.*

Vid beräkning av inkomst av anställning skall avdrag göras för kostnader som arbetstagaren har haft i arbetet i den utsträckning kostnaderna, minskade med erhållen kostnadsersättning, överstiger 1 000 kronor.

Vid beräkning av inkomst som avses i första stycket skall inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Skattereduktionen uppgår till 1 320 kronor när förvärvsinkomsten enligt 1 § uppgår till högst 135 000 kronor. Om inkomsten överstiger 135 000 kronor minskas skattereduktionen med 1,2 procent av den överskjutande inkomsten.

Föreslagen lydelse

Lag om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 och 2003 års taxeringar

1 §

Skattskyldig fysisk person, som varit obegränsat skattskyldig under hela beskattningsåret *2001 respektive 2002*, har vid 2002 *respektive 2003* års taxering rätt till skattereduktion enligt 2 § på *taxerad* förvärvsinkomst.

2 §

Skattereduktionen uppgår till 1 320 kronor när *den taxerade* förvärvsinkomsten uppgår till högst 135 000 kronor. Om *den taxerade förvärvsinkomsten* överstiger 135 000 kronor minskas skattereduktionen med 1,2 procent

Skattereduktionen får inte överstiga ett belopp motsvarande vare sig förvärvsinkomsten enligt 1 § multiplicerad med den kommunala skattesatsen eller den debiterade kommunala inkomstskatten.

av den överskjutande inkomsten.

Skattereduktionen får inte överstiga den debiterade kommunala inkomstskatten.

Andra stycket gäller inte i fråga om skattskyldig som har rätt till särskilt grundavdrag enligt 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229).

4 §

Skattereduktion enligt denna lag räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt samt mot statlig fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

Skattereduktion enligt denna lag tillgodoses den skattskyldige före annan skattereduktion.

Skattereduktion enligt denna lag skall inte beaktas vid beräkning av skattebelopp enligt 4 § lagen (1997:324) om begränsning av skatt och vissa fall.

Skattereduktion enligt denna lag skall inte beaktas vid beräkning av skattebelopp enligt 4 § lagen (1997:324) om begränsning av skatt.

4 a §

Skattskyldig som har rätt till särskilt grundavdrag enligt 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) och som inte alls eller endast till viss del kan räkna av skattereduktionen enligt 2 § mot sådan skatt som avses i 4 § första stycket, skall vid debitering av slutlig skatt tillgodoföras ett belopp som motsvarar en sådan skattereduktion.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering om inte annat följer av punkt 2.

2. De nya bestämmelserna tillämpas vid 2002 års taxering i fråga om skattskyldig som har rätt till särskilt grundavdrag enligt 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) och vars beskattningsbara förvärvsinkomst inte överstiger 9 500 kronor. Därvid skall skattereduktionen minskas med 25 procent av det belopp med vilket den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger 4 300 kronor.

3. Punkt 2 tillämpas endast om de nya bestämmelserna är förmånligare för den skattskyldige än äldre bestämmelser.

2.4 Förslag till lag om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980)

Prop. 2001/02:45

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om stöd till näringslivet i det stödområde som anges i bilagan till lagen i form av utvidgade särskilda avdrag vid avgiftsberäkningen enligt socialavgiftslagen (2000:980).

2 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna skall ett utvidgat särskilt avdrag göras, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning för arbete utfört vid ett fast driftställe i stödområdet.

Vid beräkning av egenavgifterna skall ett utvidgat särskilt avdrag göras, om avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet från ett fast driftställe i stödområdet ingår i avgiftsunderlaget.

3 § Bestämmelserna i 2 § första stycket skall inte tillämpas om den avgiftsskyldige är

1. en kommun eller ett landsting,
2. en statlig myndighet,
3. ett statligt affärsdrivande verk,
4. en ideell förening eller en stiftelse, eller
5. ett registrerat trossamfund.

4 § Bestämmelserna i 2 § skall inte tillämpas på verksamhet som avser

1. fiskeriverksamhet, vattenbruksverksamhet eller sådan jordbruksverksamhet som avser produkter som anges i bilaga 1 till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,
2. transportverksamhet, eller
3. verksamhet inom kol- och stålindustri som omfattas av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen.

Avdragets storlek

5 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna skall avdrag, utöver vad som följer av 2 kap. 28 § socialavgiftslagen (2000:980), göras med 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 7 100 kronor.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket skall endast ingå avgiftspliktig ersättning som utgetts för arbete vid ett fast driftställe i stödområdet.

Bestämmelserna i 2 kap. 29 § socialavgiftslagen skall också tillämpas vid avdragsberäkningen enligt första stycket.

6 § Vid beräkning av egenavgifterna skall avdrag, utöver vad som följer av 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980), göras med 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 18 000 kronor.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket skall endast ingå avgiftspliktig inkomst från ett fast driftställe i stödområdet.

Bestämmelserna i 3 kap. 18 § andra stycket och 19 § socialavgiftslagen skall också tillämpas vid avdragsberäkning enligt första stycket. Avdraget får i sådant fall inte överstiga 85 200 kronor per år.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
2. Bestämmelserna i 5 § tillämpas i fråga om arbetsgivaravgifter på ersättningar som betalas ut efter utgången av år 2001.
3. Bestämmelserna i 6 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering.

Bilaga

Stödområde

Norrbottnens län: Arvidsjaur, Arjeplogs, Gällivare, Haparanda, Jokkmokks, Kalix, Kiruna, Pajala, Älvsbyns, Övertorneå och Övertorneå kommuner samt Edefors och Gunnarsbyns församlingar i Bodens kommun och f.d. Markbygdens kyrkobokföringsdistrikt i Piteå kommun.

Västerbottens län: Bjurholms, Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storumans, Vilhelmina, Vindelns och Åsele kommuner samt Fällfors, Jörns och Kalvträsk församlingar i Skellefteå kommun.

Jämtlands län: Bergs, Bräcke, Härjedalens, Krokoms, Ragunda, Strömsunds, Åre och Östersunds kommuner.

Västernorrlands län: Sollefteå och Ånge kommuner, Holms och Lidens församlingar i Sundsvalls kommun samt Anundsjö, Björna, Skorpeds och Trehörningsjö församlingar i Örnsköldsviks kommun.

Gävleborgs län: Ljusdals kommun.

Dalarnas län: Malungs, Orsa, Vansbro och Älvdalens kommuner samt Venjans och Våmhus församlingar i Mora kommun.

Värmlands län: Torsby kommun.

Med församlingar avses de territoriella församlingar som fanns den 31 december 1999.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter

Prop. 2001/02:45

Härigenom föreskrivs att 11 och 13 §§ lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Influtna arbetsgivaravgifter skall fördelas mellan avgiftsändamålen enligt beskattningsbeslut som följer av 11 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Avdrag som görs enligt 2 kap. 28-30 §§ socialavgiftslagen (2000:980) skall avse arbetsmarknadsavgiften.

Influtna arbetsgivaravgifter skall fördelas mellan avgiftsändamålen enligt beskattningsbeslut som följer av 11 kap. skattebetalningslagen (1997:483). Avdrag som görs enligt 2 kap. 28-30 §§ socialavgiftslagen (2000:980) skall avse arbetsmarknadsavgiften. *Avdrag som görs enligt 5 § lagen (2001:000) om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980) skall i första hand avse sjukförsäkringsavgiften och därefter föräldraförsäkringsavgiften.*

Bestämmelserna i första stycket skall tillämpas också på avgifts- och räntebelopp som betalas ut till arbetsgivare.

Föreskrifter om fördelningen får meddelas av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Riksförsäkringsverket.

13 §

Avdrag enligt 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980) skall i angiven ordning avse arbetsmarknadsavgiften, sjukförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften, efterlevandepensionsavgiften och föräldraförsäkringsavgiften.

Avdrag enligt 6 § lagen (2001:000) om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980) skall i första hand avse sjukförsäkringsavgiften och därefter i angiven ordning föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

Om bara ålderspensionsavgiften skall betalas enligt 3 kap. 15 eller 16 § socialavgiftslagen skall *avdraget enligt 3 kap. 18 § den lagen* anses avse skatten enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Om bara ålderspensionsavgiften skall betalas enligt 3 kap. 15 eller 16 § socialavgiftslagen skall *de i första och andra stycket angivna avdragen* anses avse skatten enligt lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

2.6 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen
(1999:1229)

Prop. 2001/02:45

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)
dels att 61 kap. 19 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 61 kap. 19 a och
19 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

61 kap.
19 §¹

Som synnerliga skäl för att justera värdet av bilförmån nedåt anses

- att bilen använts som arbetsredskap,
- att bilen använts i taxinäring, att den körts minst 6 000 mil i verksamheten under kalenderåret och att dispositionen för privat körning varit begränsad i mer än ringa utsträckning, eller
- att det finns liknande omständigheter.

Värdet av bilförmån skall justeras nedåt också när bilen ingår i en större grupp av bilar som deltar i ett test eller liknande för att prova ut ny eller förbättrande miljö- eller säkerhetsteknik eller dylikt och bilen i det utförandet inte finns att köpa på den allmänna marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om bilen är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med miljövänligare drivmedel än bensin och dieselolja eller med elektricitet och bilens nybilspris därför är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, skall förmånsvärdet justeras nedåt till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen.

19 a §

Om en bil är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med elektricitet eller med andra mer miljöanpassade drivmedel än bensin och dieselolja och bilens nybilspris därför är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, skall förmånsvärdet justeras

¹ Senaste lydelse 2000:1341.

nedåt till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen.

I stället för vad som sägs i första stycket om storleken på justeringen av förmånsvärdet skall detta värde justeras nedåt till en nivå som motsvarar

1. 60 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med elektricitet, eller

2. 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med alkohol eller med annan gas än gasol.

En justering av förmånsvärdet nedåt får göras enligt andra stycket 1 med högst 16 000 kronor och enligt andra stycket 2 med högst 8 000 kronor för helt år i förhållande till den jämförbara bilen.

19 b §

Värdet av bilförmån skall justeras nedåt när en bil ingår i en större grupp av bilar som deltar i ett test eller liknande för att prova ut ny eller förbättrande miljö- eller säkerhetsteknik eller dylikt och bilen i det utförandet inte finns att köpa på den allmänna marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

2. De nya bestämmelserna tillämpas första gången vid 2003 års taxering.

3. Bestämmelserna i 61 kap. 19 a § andra och tredje styckena tillämpas till och med 2005 års taxering, dock skall bestämmelserna i andra stycket 2 och tredje stycket även tillämpas vid 2006 års taxering.

2.7 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen
(2000:980)

Prop. 2001/02:45

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § socialavgiftslagen (2000:980) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

I denna lag finns bestämmelser om avgifter för finansiering av systemen för social trygghet (socialavgifter).

Bestämmelser om avgifter för finansiering av ålderspensioneringen finns även i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. *Bestämmelser om utvidgade särskilda avdrag från socialavgifterna finns i lagen (2001:000) om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980).*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Prop. 2001/02:45

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

dels att 6 kap. 10 § skall ha följande lydelse,

dels att punkt 1 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2001/02:25

Föreslagen lydelse

6 kap.

10 §

Värdet av ersättningar och förmåner som getts ut i annat än pengar skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i 61 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Vid beräkning av värdet av kostförmån och bilförmån får bestämmelserna i 61 kap. 18 och 19 §§ inkomstskattelagen tillämpas endast i enlighet med beslut av en skattemyndighet med stöd av 9 kap. 2 § andra stycket skattebetalningslagen (1997:483).

Vid beräkning av värdet av kostförmån och bilförmån får bestämmelserna i 61 kap. 18–19 b §§ inkomstskattelagen tillämpas endast i enlighet med beslut av en skattemyndighet med stöd av 9 kap. 2 § andra stycket skattebetalningslagen (1997:483).

Värdet av någon annan bostadsförmån här i landet än en förmån av semesterbostad skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i 8 kap. 15 och 16 §§ skattebetalningslagen.

Lydelse enligt prop. 2001/02:42

Föreslagen lydelse

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002, då lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall upphöra att gälla. Den nya lagen skall tillämpas första gången vid 2002 års taxering med följande undantag:

a) 2 kap. 1 § och 3–6 §§, 7 § 1–6, 8 §, 3 kap. 3 § samt 4 kap. 2 och 5 §§ tillämpas första gången vid 2003 års taxering, såvitt annat inte är föreskrivet i lagen (1999:265) om särskilt grundavdrag och deklarationskyldighet för fysiska personer i vissa fall vid 2000–2003 års taxeringar,

b) 2 kap. 2 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering, dock skall vid 2003 års taxering procentsatsen vara 29,3 vid tillämpning av 2 kap. 2 § 1,

c) 2 kap. 7 § 7 tillämpas första gången vid 2003 års taxering på beskattningsår som börjat den 1 januari 2002 eller senare,

d) 6 kap. 10 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering såvitt avser hänvisningen till 61 kap. 19 a och 19 b §§ inkomstskattelagen (1999:1229),

d) andra bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet än de i

e) andra bestämmelser om kontrolluppgiftsskyldighet än de i

10 kap. 1–6 §§ tillämpas första gången vid 2003 års taxering såvitt de innebär en utvidgning av denna skyldighet jämfört med motsvarande äldre bestämmelser,

e) 12 kap. 1 § tillämpas första gången vid 2004 års taxering såvitt gäller skyldighet att lämna kontrolluppgift för andra juridiska personer än dödsbon, och

f) 12 kap. 2 och 3 §§ tillämpas första gången vid 2005 års taxering såvitt gäller skyldighet att ange mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande.

10 kap. 1–6 §§ tillämpas första gången vid 2003 års taxering såvitt de innebär en utvidgning av denna skyldighet jämfört med motsvarande äldre bestämmelser,

f) 12 kap. 1 § tillämpas första gången vid 2004 års taxering såvitt gäller skyldighet att lämna kontrolluppgift för andra juridiska personer än dödsbon, och

g) 12 kap. 2 och 3 §§ tillämpas första gången vid 2005 års taxering såvitt gäller skyldighet att ange mottagarens utländska skatteregistreringsnummer eller motsvarande.

Sänkt mervärdesskatt på böcker och tidskrifter

Frågan om vilken skattesats som skall tillämpas på försäljning av böcker har diskuterats under lång tid och i olika sammanhang. Den har bl.a. varit föremål för återkommande riksdagsmotioner. Kulturdepartementet har under år 2000 låtit analysera de kulturpolitiska konsekvenserna av en sänkt mervärdesskatt på böcker. Analysen har redovisats i en rapport hösten 2000 (dnr Ku2000/3371).

I budgetpropositionen för 2002 (prop. 2001/02:01) anför regeringen att man av kulturpolitiska skäl förordar att mervärdesskatten för böcker och tidskrifter sänks från nuvarande 25 procent till 6 procent och aviserar att man under hösten 2001 avser att lämna ett förslag till riksdagen med detta innehåll.

I propositionen tas nu frågan upp om lagstiftning i anledning av regeringens bedömning i budgetpropositionen. Förslaget har beretts med Riksskatteverket, Tullverket, Statens kulturråd, Talboks- och punktskriftsbiblioteket, Konkurrensverket och Statistiska centralbyrån. Sedan det blev känt att regeringen hade för avsikt att föreslå sänkt mervärdesskattesats på böcker och tidskrifter har framställningar ingetts till Regeringskansliet av Svenska Antikvariatföreningen (dnr Fi2001/3512), Lantmäteriet (dnr Fi2001/3521), Synskadades Riksförbund (dnr Fi2001/3550), Sveriges Tidskrifter (dnr Fi2001/3696), Allers Förlag (dnr Fi2001/3741), Svenska bokhandlareföreningen (dnr Fi2001/3780), Bonniers Tidskrifter (dnr Fi2001/3800), Tidsam AB (dnr Fi2001/3801), Info Garden HB (dnr Fi2001/3817), Svenska Tidningsutgivareföreningen (dnr Ku2001/2349/Me) och Svenska Förläggareföreningen (dnr Fi2001/3929). Framställningar om sänkt mervärdesskatt på tidskrifter har under våren 2001 ingivits till Finansdepartementet av Allers Förlag (dnr Fi2001/1949) och Sveriges Tidskrifter AB (dnr Fi2001/2906).

Skattereduktion på förvärvsinkomster

I budgetpropositionen för 2002 har regeringen aviserat en utvidgning av den särskilda skattereduktionen på förvärvsinkomster och uppgett att man återkommer till riksdagen med lagförslag i denna del under hösten 2001.

I propositionen behandlas nu denna fråga. Förslaget har beretts under hand med Riksskatteverket.

Beslut vid förenklad skattedeklaration

Riksskatteverket har i framställning den 4 juli 2001 hemställt att det skall införas bestämmelser i skattebetalningslagen (1997:483) som för den som lämnar förenklad skattedeklaration innebär att beslut med automatik skall anses ha fattats i enlighet med lämnade skattedeklarationer även om dessa lämnats för sent om inte ett omprövningsbeslut fattats dessförinnan. Riksskatteverkets förslag till lagtext finns i *bilaga 1*.

Framställningen har remitterats till Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarnas Riksorganisation FR och Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF. Remissyttrandena finns tillgängliga hos Finansdepartementet (dnr Fi2001/2959). Regeringen föreslår i propositionen lagstiftning i anledning av RSV:s framställning.

Utvidgade regionala avdrag från socialavgifter

I januari 1999 tillkallade regeringen en kommitté med parlamentariskt inflytande med uppgift att lämna förslag om hur den svenska regionalpolitiken skulle inriktas och utformas under 2000-talets början. Utredningens slutbetänkande (SOU 2000:87) har sänts på remiss till 191 remissinstanser. En förteckning över remissinstanserna samt en remissammanställning finns tillgängliga i Näringsdepartementet (dnr N2001/7633/RP).

I utredningens betänkande behandlas bl.a. frågan om regionalt nedsatta socialavgifter. Regeringen har därefter i budgetpropositionen för 2002 aviserat en nedsättning av socialavgifterna i stödområde A och uppgett att regeringen avser att återkomma till riksdagen under hösten 2001 med ett sådant förslag.

I denna proposition behandlas frågan. Förslaget har under hand beretts med Riksskatteverket, Riksförsäkringsverket, NUTEK, Glesbygdverket, Jordbruksverket och Länsstyrelserna i Norrbottens län och Jämtlands län.

Förmånsbeskattning av miljöanpassade bilar

I budgetpropositionen för 2002 har regeringen aviserat en lättnad i förmånsbeskattning av miljöbilar, bl.a. för att på så sätt öka andelen mer miljöanpassade bilar på marknaden. I propositionen behandlas nu denna fråga.

Förslaget har under hand beretts med Riksskatteverket, Naturvårdsverket samt företrädare för olika biltillverkare.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 4 oktober 2001 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 2*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 3*.

Regeringens lagförslag har med något undantag utformats i enlighet med vad Lagrådet förordat. Regeringen återkommer till detta och Lagrådets övriga synpunkter i det följande. I förhållande till lagrådsremissen har också gjorts vissa ändringar i lagtexten av redaktionell karaktär. På Lagrådets inrådan har ett förslag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter lagts till.

I propositionen föreslås också en ändring i 7 kap 2 § mervärdesskattelagen (1994:200). Ändringsförslaget har tillkommit efter det att regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen i *bilaga 2*. Ändringen föranleddes av proposition 2001/02:28 och är av sådan lagteknisk enkel beskaffenhet att Lagrådets yttrande skulle sakna betydelse.

4.1 Gällande regler

Enligt svenska mervärdesskatteregler är omsättning av varor och tjänster samt import skattepliktigt om inte annat anges, se 3 kap. 1 § första stycket mervärdesskattelagen (1994:200, ML). Tillämplig skattesats är 25 procent av beskattningsunderlaget. För vissa uttryckligen uppräknade typer av omsättningar är dock skattesatsen reducerad till 12 respektive 6 procent av beskattningsunderlaget (7 kap. 1 § ML).

I 7 kap. 1 § tredje stycket 1 ML anges att mervärdesskatt skall tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för allmänna nyhetstidningar. I 3 kap. ML finns även särskilda undantagsbestämmelser avseende omsättning av periodiska medlemsblad, periodiska personaltidningar och periodiska organisationstidskrifter samt vissa program och kataloger. Bortsett från fall som anges i 3 kap. ML och 7 kap. 1 § tredje stycket punkten 1, är omsättning av böcker och tidskrifter skattepliktigt enligt allmänna regler och tillämplig skattesats är gällande normalskattesats, 25 procent.

Det kan i sammanhanget nämnas att Momsutredningen (dir. Fi 1999:10) i sitt arbete med att föreslå nya regler för ideell verksamhet skall se över de särskilda skattepliktsbestämmelserna i 3 kap. 13, 14 och 16–19 §§ avseende periodiska medlemsblad, personaltidningar, organisationstidskrifter samt program och kataloger. Momsutredningen skall redovisa resultatet av uppdraget senast den 30 september 2002.

EG:s mervärdesskatteregler bygger i likhet med ML på principen att alla omsättningar omfattas av skatteplikt. Omsättningar av varor och tjänster som skall undantas från beskattning respektive får beskattas med en lägre skattesats räknas upp särskilt.

Enligt artikel 12.3 a tredje stycket och punkten 6 i bilaga H till rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningskatter – Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, 13.6.1977, s. 1)¹, härefter sjätte direktivet, får reducerad skattesats tillämpas på tillhandahållande, inklusive lån från bibliotek, av böcker (inbegripet broschyrer, cirkulär och liknande trycksaker, bilder-, tecknings- och målarböcker för barn, noter i tryck eller manuskript, sjökort² och hydrografiska eller liknande diagram), dagstidningar och tidskrifter förutom sådana som helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam.

¹ Ändrad senast genom rådets direktiv 2001/41/EG av den 19 januari om ändring, vad gäller den tidsperiod som grundskattesatsen för mervärdesskatt skall tillämpas, av sjätte direktivet (77/388/EEG) beträffande det gemensamma systemet för mervärdesskatt (EGT L 022 24.01.2001, s. 17 Celex 301L0004).

² I andra språkversioner (eng, ty och fr) anges inte sjökort utan karta ("maps", "landkarten" och "les cartes").

Regeringens förslag: Skattesatsen vid omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av böcker, broschyrer, häften, tidningar, tidskrifter, däribland kulturtidskrifter som inte redan är undantagna från mervärdesskatt, bilderböcker, ritböcker och målarböcker för barn, noter och kartor samt vissa program och kataloger sänks från 25 till 6 procent. Detsamma skall gälla omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av inspelade kassetband eller annat tekniskt medium som i tal återger innehållet på en sådan produkt. Den reducerade skattesatsen skall även gälla för andra varor som genom teckenspråk, punktskrift eller på liknande sätt gör skrift eller annan information tillgänglig för personer med läshandikappad. Vissa följdändringar måste även företas i reglerna om beskattningsunderlag vid sådan förenklad marginalbeskattning som tillämpas i handel med begagnade varor.

Skälen för regeringens förslag: Att förbättra villkoren för litteraturen och läsandet är en av regeringen högt prioriterad fråga. Målet med statens insatser på området är att stimulera en varierad utgivning av kvalitetslitteratur samt att öka tillgången till och intresset för litteratur i alla grupper. Särskild vikt läggs vid läsandets betydelse för barn och ungdomar. Av dessa skäl får folk- och skolbibliotek, förlag och bokhandel årligen del av statsbidrag i olika former.

I budgetpropositionen för 2002, utgiftsområde 17, gjorde regeringen bedömningen att de statliga insatserna har en avgörande betydelse för att förbättra villkoren för litteraturen och läsandet. Det finns dock vissa oroande tecken på att läsandet minskar i olika grupper, särskilt bland yngre. I det läget ansåg regeringen det viktigt att pröva flera olika vägar för att ytterligare förstärka och bekräfta de statliga insatserna.

Regeringen förordade att mervärdesskatten på böcker och tidskrifter skulle sänkas från nuvarande 25 procent till 6 procent fr.o.m. den 1 januari 2002. Detta gäller således även de kulturtidskrifter som inte redan är befriade från mervärdesskatt. Åtgärden ansågs utgöra ett komplement till andra litteraturpolitiska insatser och syfta till att bredda och öka läsandet. Regeringen uttalade vidare följande:

”En sänkning av mervärdesskatten är dock ett relativt trubbigt instrument i jämförelse med de riktade insatser som görs genom statens nuvarande litteraturpolitiska stöd. Kulturdepartementet har därför låtit analysera de kulturpolitiska konsekvenserna av en eventuellt sänkt mervärdesskatt på böcker. Analysen har redovisats i en rapport hösten 2000. I rapporten dras bl.a. slutsatsen att en mervärdesskattesänkning förutsätter, för att bli kulturpolitiskt effektiv, att förlag, bokhandel, bokklubbar, varuhus och andra aktörer på marknaden långsiktigt engagerar sig för att de troliga omedelbara prissänkande effekterna av en skattesänkning blir bestående”.

Regeringen fäster således stor vikt vid att en sänkt mervärdesskatt verkligen får fullt och bestående genomslag i det pris som konsumenterna betalar för böcker och tidskrifter för att skattesänkningen skall vara motiverad. På motsvarande sätt måste även konsumentpriset på bilderböcker, rit- och målarböcker för barn, noter och kartor, broschyrer och häften m.m. påverkas för att skattesänkningen i denna del skall anses motiverad.

Företrädare för den svenska bokbranschen har i en skrivelse till Kulturdepartementet uttalat sin vilja och avsikt att vid en sänkning av mervärdesskatten på böcker låta prissänkningen gå vidare till konsumenterna. Regeringen avser dessutom att tillsätta en kommission med uppdrag att följa och granska prisutvecklingen efter den 1 januari 2002 för de varor som omfattas av den sänkta. I kommissionen kommer företrädare för bl.a. förläggare, bokhandlare, författare och läsare att ingå.

Tillämpningsområdet för den föreslagna sänkningen

Enligt gällande regler i ML omfattas allmänna nyhetstidningar av den lägre mervärdesskattesatsen 6 procent. Med allmän nyhetstidning avses i ML sådana publikationer av dagspresskaraktär som normalt utkommer med minst ett nummer varje vecka. Den lägre skattesatsen omfattar även motsvarande radio- och kassettidningar. Genom bedömningen i budgetpropositionen förordade regeringen att den lägre skattesatsen även skulle få tillämpas för böcker och tidskrifter.

Syftet bakom en lägre skattesats för böcker och tidskrifter är som redovisats kulturpolitiskt. Förutom det kulturpolitiska syftet måste även administrativa och praktiska aspekter beaktas vid lagstiftningens utformning.

Riksskatteverket har under ärendets beredning bl.a. befarat att avgränsningen mot publikationer som helt eller huvudsakligen är ägnad åt reklam kan medföra särskilda avgränsningssvårigheter. Reducerad skattesats borde därför inte tillämpas för broschyrer, häften, och liknande trycksaker.

För att motverka tillämpningsproblem – inte minst vid ikraftträdandet – måste, enligt regeringen, regelsystemet så långt möjligt vara utformat så att det med ledning av lagen och dess förarbeten kan fastställas om en vara skall omfattas av den lägre skattesatsen eller inte. Det är dock inte möjligt att förutse alla de gränsdragningsproblem som kan uppkomma. Rent allmänt kan konstateras att varje avvikelse från tillämpningsområdet för normalskattesatsen avsevärt komplicerar mervärdesskattesystemet.

Gränsen för vad som överhuvudtaget kan omfattas av den reducerade skattesatsen bestäms av punkten 6 i bilaga H till det sjätte direktivet. En skrift som helt eller huvudsakligen är ägnad åt reklam måste t.ex. beskattas med normalskattesatsen. Däremot medger sjätte direktivet att medlemsstaten tillämpar reducerad skattesats för vissa andra varor som ligger böcker och tidskrifter nära såsom broschyrer, noter, bilderböcker och kartor.

Regeringen har således en viss valfrihet ifråga om förslaget utformning. Ett alternativ är att låta den reducerade skattesatsen enbart omfatta böcker och tidskrifter eller som *Riksskatteverket* anfört utesluta vissa särskilda produkter. Nackdelen med ett begränsat tillämpningsområde är att beskattningen kan uppfattas som orättvis. Produkter som är jämförbara med varandra kan komma att beskattas med olika skattesatser. Det finns t.ex. inte någon klar gräns mellan vad som är en häftad bok respektive vad som är ett häfte eller en broschyr. Kartblad och kartböcker respektive notblad/nothäften och notböcker skulle vid snäv en utformning av bok- och tidskriftsbegreppen komma att beskattas med olika skattesat-

ser. *Lantmäteriet* har under ärendets beredning inkommit med en skrivelse (dnr Fi2001/1890) och påpekat att det ur konkurrensneutralitetssynpunkt är angeläget att olika produkter som innehåller kartor behandlas på samma sätt.

Ett annat alternativ är en mindre restriktiv utformning av tillämpningsområdet. Detta kan åstadkommas genom ett förslag om att de varor som är möjliga att omfatta enligt direktivet skall omfattas. En stor fördel om förslaget utformas på detta sätt är att antalet fall där konkurrensnedvridning kan uppstå bör bli färre än om den reducerade skattesatsen enbart omfattar vissa av dessa produkter. Ur administrativ synvinkel är det en fördel att varor som uppvisar stora likheter med varandra beskattas med samma skattesats. En oundviklig nackdel är att häften och broschyrer som omfattas av den reducerade skattesatsen kan ligga nära sådana reklamprodukter som inte kan omfattas av den reducerade skattesatsen. Detta kan medföra vissa problem i tillämpningen och en praxis avseende denna avgränsning torde bli behövlig.

Vid en samlad bedömning finner regeringen att det sistnämnda alternativet är att föredra. Regeringen föreslår därför att den reducerade skattesatsen skall tillämpas för omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av följande typer av varor med undantag för varor av denna typ som helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam.

- Böcker, broschyrer, häften och liknande alster
- Tidningar och tidskrifter
- Bilderböcker, ritböcker och målarböcker för barn
- Noter
- Kartor

Huvudgrupperna motsvarar den uppdelning som görs i sjätte direktivet och i tullsammanhang. Av ingressen till bilaga H framgår att medlemsländerna får använda tulltaxan vid bestämmande av området för reducerad skattesats. Den av tullverket utgivna tulltaxan bygger på rådets förordning [EEG] nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan. Vidare föreslås att den reducerade skattesatsen skall gälla för omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av vissa program och kataloger.

Glober ingår i gruppen kartor i tulltaxan. Regeringen anser dock att det saknas skäl att tillämpa reducerad skattesats för denna typ av produkter. Varken det grundläggande syftet att stimulera läsandet eller farhågor om eventuella avgränsningsproblem motiverar detta.

Genom att tillämpningsområdet för den reducerade skattesatsen föreslås få denna vidare utformning och då ledning kan sökas i den omfattande praxis som finns rörande gällande tulltaxa för att bestämma vad som skall ingå i tillämpningsområdet, bedömer regeringen att de avgränsningsproblem som annars hade kunnat befaras bör bli hanterbara.

Synskadades Riksförbund har under beredningen av ärendet inkommit med en skrivelse där förbundet hemställer att mervärdesskattesänkningen även skall omfatta de litterära produkter som synskadade utnyttjar (dnr Fi2001/3550). *Tal- och punktskriftsbiblioteket* har under ärendets beredning bl.a. anfört att det är viktigt att det finns en möjlighet för enskilda läshandikappade att köpa sin litteratur. Man har vidare redogjort för olika sätt som läshandikappade kan tillgodogöra sig det innehåll som finns i t.ex. en skriven bok.

För synskadade och personer med läshandikapp eller lässvårigheter framställs böcker, tidskrifter och tidningar i form av t.ex. punktskrift, e-textböcker eller inlästa ljudband eller inlästa CD-skivor. Stöd ges av staten till tal- och punktskriftsböcker, lättläst litteratur, tidskrifter samt studentlitteratur riktad till personer med olika former av läshandikapp och lässvårigheter. Under senare år har omfattande insatser gjorts för att göra litteraturen och tidskrifterna tillgängliga för människor med olika typer av läshandikapp. Eftersom tillgången till språket och litteraturen ytterst är en fråga om yttrandefrihet och informationsfrihet samt även en jämställdhets-, rättvis- och demokratifråga menar regeringen att det är viktigt att de kulturpolitiska skäl som finns för att sänka mervärdesskatten för böcker och tidskrifter även får genomslag på beskattningen av motsvarande produkter för synskadade och personer med läshandikapp. Försäljning av inspelade kassettband eller av annat tekniskt medium som i tal återger innehållet i en skriven bok skall därför omfattas av den reducerade skattesatsen. Detsamma skall gälla för produkter som gör innehållet i böcker m.m. tillgängligt för personer med läshandikapp på annat särskilt sätt, t.ex. genom punktskrift eller i form av videoböcker för döva. Enligt regeringens bedömning medger punkten 4 i bilaga H till sjätte direktivet att reducerad skattesats införs för denna typ av varor särskilt avsedda för personer med läshandikapp.

Kulturrådet har under beredningen anfört att tillämpningen skulle bli mer förutsebar och rättssäker om all litteratur oavsett teknisk form skulle omfattas av tillämpningsområdet för den reducerade skattesatsen.

Enligt regeringens uppfattning kan inte olika skattesatser tillämpas för samma produkt. När det gäller CD-skivor och andra motsvarande tekniska anordningar är de att anse som andra produkter än en traditionell bok, även om CD-skivan ibland kan ha ett innehåll som motsvarar bokens. På CD-skivor lagras även t.ex. spel och musik. Enligt regeringens uppfattning saknas EG-rättsligt stöd för att tillämpa reducerad skattesats generellt vid omsättning av t.ex. CD-skivor. Bilaga H i sjätte direktivet, som utgör stöd för att tillämpa reducerad skattesats för vissa varor, ger enligt regeringens bedömning ingen sådan möjlighet. När det gäller produkter anpassade för personer med läshandikapp bedömer regeringen dock, som anförts ovan, att sjätte direktivet ger möjlighet att tillämpa en reducerad skattesats.

Allers förlag AB (dnr Fi2001/1949) har i en framställning som inkom till Finansdepartementet den 26 april 2001 yrkat att regeringen skall lägga fram förslag om lika mervärdesskatt för dags-, kvälls- och veckopress. Man anför som skäl för sin framställning att kvällstidningarnas bilagor har en form och ett innehåll som liknar veckopressen och att den skillnad som finns ifråga om tillämplig mervärdesskattesats för dessa publikationer inte är acceptabel. *Sveriges Tidskrifter AB* (dnr Fi2001/2906) har i en framställning som inkom till Finansdepartementet den 2 juli 2001 påtalat att gällande mediebeskattning missgynnar utgivning av tidskrifter i förhållande till andra medier och har yrkat att detta förhållande skall rättas till. Genom förslaget i denna proposition kommer fortsättningsvis samma skattesats att gälla för tidningar, tidskrifter och böcker. Regeringen bedömer därför att de problem som redovisas i de nu nämnda ärendena inte kvarstår. Förslaget föranleder ändringar i 7 kap. 1 § ML. För de närmare avgränsningarna hänvisas till författningskommentaren.

Den som köper och säljer begagnade varor tillämpar ofta frivilligt en särskild form av mervärdesbeskattning, s.k. marginalbeskattning. Principen vid denna form av beskattning är att skatt enbart tas ut på uppkommen vinstmarginal. Denna beskattningsordning regleras i 9 a kap. ML. Motsvarande EG-regler finns i artikel 26a i sjätte direktivet. *Svenska Antikvariatföreningen* under ärendets beredning (dnr Fi2001/3512) anfört att man anser att även skattesatsen för begagnade böcker skall vara 6 procent.

Regeringen anser att såväl vid marginalbeskattningssystemet som när återförsäljaren väljer att använda de allmänna bestämmelserna i ML så skall tillämplig skattesats för en begagnad bok, tidskrift eller annan vara som ingår i den nya lydelsen av 7 kap. 1 § utgöra 6 procent.

När flera varor köps eller säljs samtidigt utan att de enskilda varornas pris är känt kan en förenklad modell av marginalbeskattning i vissa fall få tillämpas. Denna lagstiftning är anpassad efter att de varor som köps och säljs är föremål för samma skattesats. Genom att flera skattesatser nu kommer behöva hanteras inom vinstmarginalsystemet måste reglerna om beskattningsunderlag vid förenklad marginalbeskattning justeras. Regeringen föreslår därför att vissa följdändringar görs i 9 a kap. 11 och 12 §§.

Elektroniskt levererad information

Med vara förstås enligt mervärdesskattelagen materiellt ting. Allt som inte är varor anses utgöra tjänster. Enligt en internationellt accepterad princip är sådant som levereras elektroniskt, ("on line") t.ex. via Internet, att anse som tjänster. Det som traditionellt sett är en vara, men som med den nya tekniken kan levereras elektroniskt, och därmed mervärdesskatteärendligt anses som tjänster, brukar normalt benämnas digitaliserade produkter (eller virtuella produkter). Dessa tjänster kan inte anses omfattas av den möjlighet som ges i det sjätte direktivet att tillämpa låg skattesats på vissa i direktivet särskilt angivna varor och tjänster. Den nu föreslagna skattesänkningen omfattar därför enbart omsättningen av själva varan varför skattesatsen vid försäljning av digitaliserade böcker eller tidskrifter, dvs. där texten levereras över Internet, fortfarande är 25 procent. För det fall det tryckta materialet översänds till en bokhandlare eller tidningsdistributör för att skrivas ut i hans lokal (s.k. "print on demand") gäller den lägre skattesatsen inte för överföringen till återförsäljaren utan enbart för försäljningen av den fysiska varan. Beställningar via Internet kan också avse själva varan, såsom vid postorder. För sådana fysiska varuleveranser ("off line") av böcker och tidskrifter gäller skattesatsen 6 procent.

De gränsdragningsproblem som kan uppstå när det gäller digitaliserade produkter ställt mot traditionella varor, har uppmärksammats under beredningen av ärendet exempelvis när det gäller nättidningar och e-böcker. Regeringen vill i sammanhanget hänvisa till det meddelande EU-kommissionen lämnade i juni 2000 om en strategi för förbättring av mervärdesskattesystemets funktion inom ramen för den inre marknaden (KOM(2000)348 slutlig). Kommissionen uttalade därvid att man bör överväga en ändring och en rationalisering av de regler och undantag

som tillämpas vid fastställande av reducerade skattesatser. Vid översynen av reglerna om reducerade skattesatser kommer frågan om vilka skattesatser som skall gälla för virtuella produkter att ägnas särskild uppmärksamhet.

Ikraftträdande

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002. I punkten 2 av övergångsbestämmelserna föreslås att äldre bestämmelser skall gälla i fråga om mervärdesskatt för vilken skattskyldighet inträtt före ikraftträdandet. Bestämmelsen har utformats i enlighet med *Lagrådets* yttrande.

Sveriges Tidskrifter AB (dnr Fi2001/3696), Allers Förlag AB (dnr Fi2001/3741), Bonnier Tidskrifter AB (dnr Fi2001/3800) och Tidsam AB (dnr Fi2001/3801) har efterfrågat övergångsbestämmelser för prenumerationer som berör både tid före och tid efter lagens ikraftträdande. Man har bl.a. anfört att effekten av en utebliven övergångsregel är att tidningar som levereras under 2002 men som betalats före ikraftträdandet kommer att beskattas med 25 procent. Tidskriftsförlagen har hemställt att en övergångsregel utformas i syfte att tidningar som levereras efter årsskiftet skall beskattas med 6 procent. Även om regeringen kan se att det vore fördelaktigt för tidskriftsförlagen med en sådan övergångsregel är regeringen inte beredd att införa någon regel av detta slag. Enligt vad som framkommit vid beredningen är det möjligt för tidskriftsföretagen att praktiskt anpassa sig till de nya reglerna. Allmänna regler i ML skall således tillämpas. Det innebär att beskattning skall ske vid leverans om inte betalning dessförinnan har mottagits av den som omsätter varan (1 kap. 3 § ML). Om förskottsbetalning skett skall tillämplig skattesats för förskottet vara den skattesats som gäller när betalningen kommer den som omsätter varan eller tjänsten tillgodo.

5 Skattereduktion på förvärvsinkomster

Regeringens förslag: Underlaget för den särskilda skattereduktionen på förvärvsinkomster utvidgas från nuvarande pensionsgrundande inkomst till taxerad förvärvsinkomst. Personer som har rätt till särskilt grundavdrag ges reduktionen också mot annan skatt än skatt på förvärvsinkomst. Om en person som har rätt till särskilt grundavdrag inte alls eller endast till viss del kan räkna av skattereduktionen mot någon skatt skall denne vid debitering av slutlig skatt tillgodoföras ett belopp som motsvarar en sådan skattereduktion.

Skälen för regeringens förslag: År 1999 infördes en särskild skattereduktion för personer med pensionsgrundande inkomster. Reduktionen infördes ursprungligen som en tidsbegränsad åtgärd avseende inkomståret 1999, men reduktionen bibehölls med oförändrad utformning även för inkomståren 2000 och 2001. Reduktionsbeloppet uppgår till 1 320 kronor för inkomster upp till 135 000 kronor och trappas därefter av med

1,2 procent av överskjutande inkomster, vilket innebär att reduktionen upphör vid en inkomst på 245 000 kronor.

I budgetpropositionen för 2002 har regeringen aviserat en utvidgning av den särskilda skattereduktionen på förvärvsinkomster för att skattelättnader också skall komma pensionärer tillgodo.

För närvarande är som nämnts den särskilda skattereduktionen konstruerad så att den endast tillfaller personer med pensionsgrundande inkomster. Således omfattas inte pensionärer av reduktionen, såvida de inte har pensionsgrundande inkomster vid sidan av pensionen.

Regeringen föreslår därför att beräkningsunderlaget för skattereduktionen ändras från pensionsgrundande inkomst till taxerad förvärvsinkomst. Personer, som inte har någon pensionsgrundande inkomst men en taxerad inkomst som inte överstiger 135 000 kronor, får då en skattesänkning i form av en skattereduktion på 1 320 kronor. Regelförändringen berör framför allt pensionärer. Överstiger den taxerade förvärvsinkomsten 135 000 kronor reduceras skattereduktionen med 1,2 procent av det överskjutande beloppet. Ingen skattereduktion ges således om den taxerade förvärvsinkomsten uppgår till 245 000 kronor eller mer.

Med nuvarande utformning av reglerna medges reduktionen enbart om den skattskyldige betalar kommunal inkomstskatt (2 § lagen [2000:1006] om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering). För att även pensionärer som med nuvarande skatte- och pensionsregler inte betalar någon kommunal inkomstskatt skall få en skattelättnad krävs därför ytterligare åtgärder. För det första föreslås att de nuvarande reglerna ändras så att personer som har rätt till särskilt grundavdrag inte omfattas av ovan nämnda begränsning vad gäller mot vilken skatt reduktionen får räknas av. För det andra föreslås att om en person som har rätt till särskilt grundavdrag inte alls eller endast till viss del kan räkna av skattereduktionen skall denne vid debitering av slutlig skatt tillgodoföras ett belopp som motsvarar skattereduktionen.

Lagrådet har riktat invändningar mot förslaget i denna del. I huvudsak menar Lagrådet att det inger starka betänkligheter och väcker en rad olika principiella frågeställningar att i skattesystemet inordna en form av bidragssystem. Regeringen har förståelse för Lagrådets synpunkter. Det är emellertid särskilt angeläget att de ekonomiska förbättringarna som kommer och har kommit flertalet enskilda till del genom sänkningar av inkomstskatten också tillförs pensionärer som enligt nuvarande skatteregler inte betalar skatt på sin pension och som inte heller har andra skattepliktiga inkomster. Att åstadkomma ekonomiska förbättringar för just denna grupp pensionärer kan svårligen uppnås inom ramen för ett renodlat bidragssystem, eftersom bidraget i sådant fall ändå skulle vara skatteberoende. Från och med år 2003 kommer dessutom i princip samtliga pensionärer att betala inkomstskatt på pensionen. Med hänsyn till att det alltså endast är fråga om en övergångslösning för något år bedömer regeringen att den föreslagna lösningen är acceptabel även om principiella invändningar kan riktas mot den.

Förslagen som tas in i lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering föranleder att rubriken på lagen ändras, att en ny paragraf införs (4 a §) samt att ändringar görs i 1 och 2 §§.

För personer som betalar preliminär skatt föreslås att de nya reglerna skall tillämpas vid 2003 års taxering och vid beräkning av preliminär skatt för inkomståret 2002. För att uppnå ett rättvist resultat också för pensionärer som inte betalar preliminär skatt bör förslaget tillämpas för dessa redan vid 2002 års taxering, dvs. skattelättnaden beräknas i dessa fall på 2001 års inkomster. Det innebär att personer med rätt till särskilt grundavdrag och med en beskattningsbar inkomst som inte överstiger 4 300 kronor tillgodoräknas 1 320 kronor vid 2002 års taxering. För att orimliga marginaleffekter inte skall uppkomma bör skattelättnaden avtrappas med 25 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger 4 300 kronor.

6 Beslut vid förenklad skattedeklaration

Regeringens förslag: För den som lämnar förenklad skattedeklaration skall skatt som redovisats i en för sent lämnad skattedeklaration anses ha bestämts i enlighet med deklarationen även om andra skattedeklarationer lämnats tidigare. Detta skall dock inte gälla om ett omprövningsbeslut meddelats för redovisningsperioden.

Riksskatteverkets förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarnas Riksorganisation FR och Sveriges Redovisningskonsulters Förbund SRF* tillstyrker förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Införandet av möjligheten att lämna förenklad skattedeklaration, 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen (1997:483, SBL), har medfört att det kan bli aktuellt för den som betalat ut ersättning för utfört arbete att för en och samma redovisningsperiod redovisa arbetsgivaravgifter och avdragen skatt i flera skattedeklarationer. En person kan som privatperson under en månad betala ut ersättning till flera betalningsmottagare. Detta kan dessutom ske samtidigt som han under samma tid betalar ut ersättning för arbete som utgör utgift i en av honom bedriven näringsverksamhet.

Om den som enligt 10 kap. SBL skall lämna en vanlig skattedeklaration lämnar deklarationen för sent anses enligt 11 kap. 18 § andra stycket SBL beslut om skatten ändå ha fattats i enlighet med deklarationen om inte ett beslut om omprövning har meddelats dessförinnan.

Bestämmelsen i 11 kap. 18 första stycket § SBL medför emellertid att skatt som redovisas i en för sent lämnad skattedeklaration anses beslutad i enlighet med deklarationen endast i de fall någon redovisning inte tidigare lämnats för perioden och skatten därför anses bestämd till noll kronor. När någon redovisar arbetsgivaravgifter och avdragen skatt i två förenklade skattedeklarationer, av vilka den ena inte lämnas i rätt tid, anses ett beskattningsbeslut med anledning av den sist inkomna deklarationen inte fattat med automatik. Beskattningsbeslutet måste därför ta formen av ett omprövningsbeslut.

Antag att en person den 9 mars lämnar en förenklad skattedeklaration avseende arbetsgivaravgifter och avdragen skatt hänförliga till utbetalning av lön i februari till en person som anlitats för trädgårdsarbete. Beslut om skatten anses ha fattats i enlighet med deklARATIONEN (11 kap. 16 § SBL). Den 15 mars lämnar samma person ytterligare en förenklad skattedeklaration som denna gång avser arbetsgivaravgifter och avdragen skatt hänförliga till ersättning som i februari utbetalts till en person som utfört hushållsarbete åt familjen. Eftersom denna skattedeklaration inte har lämnats i rätt tid och skatten för den aktuella redovisningsperioden redan bestämts i enlighet med den tidigare lämnade redovisningen föreligger hinder mot att anse att ett beslut om skatten har fattats i enlighet med deklARATIONEN nummer två (11 kap. 18 § SBL är inte tillämplig). Då beslut i enlighet med deklARATIONEN nummer två således inte anses fattat med automatik skall skattemyndigheten i stället ompröva det beslut om skatten som anses fattat med anledning av den först lämnade deklARATIONEN och enligt 11 kap. 19 § SBL bestämma skatten på grundval av tillgängliga uppgifter.

Omprövningsbeslutet är av helt formell natur och kommer i normalfallet inte att leda till en beskattning som avviker från vad som föranleds av avlämnade deklARATIONER.

Förfarandet, som är betungande för skattemyndigheten, kan också vara förvirrande för den enskilde. Förfarandet för beskattningsbeslut med anledning av redovisning i skattedeklaration bör vara detsamma oavsett om skatten för redovisningsperioden redovisas i en vanlig skattedeklaration, i en eller flera förenklade skattedeklARATIONER enligt 10 kap. 13 a § SBL eller i en vanlig skattedeklaration i kombination med en eller flera förenklade skattedeklARATIONER.

Det finns därför ett behov av att i de nu beskrivna fallen komplettera bestämmelserna i 11 kap. SBL om beskattningsbeslut på grund av en för sent inkommen skattedeklaration. Regeringen föreslår att man för de beskrivna fallen skall införa en bestämmelse enligt vilken skatt som redovisats i en för sent lämnad skattedeklaration skall anses beslutad i enlighet med redovisningen oavsett om ett eller flera beskattningsbeslut med anledning av lämnad redovisning redan anses ha fattats för redovisningsperioden. Bestämmelsen bör avse de fall då flera skattedeklARATIONER lämnas på grund av bestämmelserna om förenklad skattedeklaration.

Förslaget föranleder att en ny paragraf, 11 kap. 18 a §, införs i skattebetalningslagen.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002.

Regeringens förslag: En regional stimulans för småföretagandet i stödområdet A införs. Stimulansen lämnas genom utvidgade särskilda avdrag vid beräkningen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter för arbete vid ett fast driftställe i stödområdet. Det utvidgade avdraget vid beräkning av arbetsgivaravgifter uppgår – utöver det generella avdraget på 5 procent enligt socialavgiftslagen – till 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst 7 100 kronor per månad. En motsvarande utvidgning av avdraget införs också för den som betalar egenavgifter.

Utredningens förslag: Enligt den regionalpolitiska utredningen har de selektiva stödformerna till viss del negativa effekter. De bör därför på sikt avvecklas och i stället bör generella lösningar eftersträvas. Utredningen föreslår en generell nedsättning med femton procentenheter av socialavgifterna för företag med färre än 50 anställda i stödområde A.

Remissinstanserna: Förhållandevis få remissinstanser har yttrat sig över förslaget. De remissinstanser som har yttrat sig har i de flesta fall tillstyrkt förslaget. Många av dessa instanser poängterar stödformens betydelse för små och medelstora företag. Några remissinstanser förordar att nedsättningen även skall gälla stödområde B, dock med lägre procent-sats. Ett fåtal remissinstanser avvisar utredningens förslag med motiveringen att det inte är förenligt med EG:s statsstödsregler.

Skälen för regeringens förslag: Socialavgifter utgörs av arbetsgivaravgifter eller egenavgifter. Arbetsgivaravgifter betalas av arbetsgivare och andra personer som ger ut ersättning som är avgiftspliktig enligt 2 kap. socialavgiftslagen (2000:980). Avgiftspliktig ersättning är främst löner, arvoden, förmåner och andra ersättningar för arbete. Avgiftsunderlaget för beräkning av arbetsgivaravgifter består av summan av de avgiftspliktiga ersättningar som har utgetts under en kalendermånad.

Egenavgifter betalas av fysiska personer som har avgiftspliktig inkomst enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980). I första hand betalas egenavgifter för överskott av näringsverksamhet i vilken den som har inkomsten har arbetat i inte oväsentlig utsträckning (aktiv näringsverksamhet).

Arbetsgivaravgifterna uppgår till 30,13 procent av avgiftsunderlaget. Egenavgifterna uppgår till 28,32 procent av avgiftsunderlaget.

Vid beräkningen av både arbetsgivaravgifter och egenavgifter skall ett avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget (2 kap. 28 § och 3 kap. 18 § socialavgiftslagen). De särskilda avdragen vid beräkningen av socialavgifterna infördes den 1 januari 1997 (prop. 1996/97:21, bet. 1996/97:FiU1, rskr. 1996/97:53) i den dåvarande lagen (1981:691) om socialavgifter. Vid det tillfället var avdraget från arbetsgivaravgifterna begränsat till högst 2 500 kronor. Beloppet höjdes året därpå till 3 550 kronor (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284).

I fråga om arbetsgivaravgifterna är avdraget numera alltså begränsat till högst 3 550 kronor. Det innebär att avdraget beloppsmässigt ökar proportionellt med avgiftsunderlaget, så länge underlaget för kalender-

månaden inte överstiger 71 000 kronor. Om underlaget överstiger detta belopp görs avdraget med det högsta beloppet, 3 550 kronor.

Om arbetsgivaravgifter skall betalas samtliga månader under ett år innebär avdraget en maximal sänkning av arbetsgivaravgifterna med 42 600 kronor (3 550 x 12) per år. Maximalt avdrag beräknas på ett avgiftsunderlag för hela året på 852 000 kronor (12 x 71 000).

Syftet med avdraget är i första hand att stimulera småföretagandet. Avdragsrätten är därför begränsad för företag som ingår i större företagsgrupper med intressegemenskap. Begränsningen har utformats så att om flera företag ingår i en och samma koncern skall de vid tillämpning av avdragsregeln anses som en avgiftsskyldig. Inom koncernen får alltså endast ett avdrag utnyttjas. I första hand skall avdraget tillgodoföras moderföretaget. För större företag har avdragsrätten vidare endast ett begränsat värde.

I fråga om egenavgifterna är avdraget begränsat till 9 000 kronor per år. Särskilda begränsningsregler gäller i de fall den avgiftsskyldige är delägare i ett handelsbolag eller då han eller hon också har gjort avdrag från arbetsgivaravgifter. Den senare situationen kan uppstå t.ex. när en enskild näringsidkare har anställda.

Sverige införde 1983 en regional nedsättning av socialavgifterna. Den geografiska och branschmässiga omfattningen har varierat under åren, men de senaste åren beviljades vissa näringsgrenar i större delen av stödområde A och i nordligaste delarna av stödområde B nedsättning. Nedsättningen innebar att socialavgifterna var åtta procentenheter lägre i dessa områden än i övriga landet.

Denna stödform tvingades Sverige upphöra med vid årsskiftet 1999/2000 i avvaktan på EG-kommissionens slutliga ställningstagande i fråga om stödets förenlighet med EG-rättens statsstödsregler. Regeringen har under de senaste åren lagt ner mycket arbete för att få behålla stödformen, men i december 2000 beslöt kommissionen att inte godkänna den. Det grundläggande skälet är att stödformen inte är förenlig med statsstödsreglerna som, vad gäller driftstöd i Sverige, endast tillåter bidrag till transport av varor. Sverige utnyttjar denna möjlighet genom stödformen regionalt transportbidrag. I övrigt kan driftstöd endast lämnas inom ramen för s.k. försumbart stöd. Det innebär att offentligt stöd till ett enskilt företag inte får uppgå till mer än sammanlagt 100 000 euro under en treårsperiod. En sådan period kan sedan följas av en ny treårsperiod.

Som regeringen tidigare har aviserat i budgetpropositionen för 2002 (prop. 2001/02:1, volym 1, avsnitt 8.2.6) bör en lättnad i fråga om socialavgifter återinföras för företag i stödområde A. Åtgärden skall inte vara mer omfattande än att den rymms inom ramen för s.k. försumbart stöd.

Regeringens bedömning är att den lämpligaste lösningen för en regional avgiftslättnad är att införa utvidgade särskilda avdrag vid beräkningen av socialavgifterna för arbete inom stödområde A. Avgiftslättnaden syftar till att stimulera småföretagandet samt att bidra till en god service i de delar av landet som har de största geografiska lägesnackdelarna med bl.a. långa avstånd, liten hemmamarknad, sämre tillgång till service, låg befolkningstäthet och ogynnsamma klimatförhållanden.

För att åstadkomma den avsedda minskningen av socialavgifterna bör de utvidgade avdragen bestämmas till 10 procent av avgiftsunderlaget. Avdraget vid beräkningen av arbetsgivaravgifterna bör lämpligen be-

gränsas på samma sätt som nuvarande avdrag, dvs. det skall maximeras vid ett avgiftsunderlag på 71 000 kronor eller beräknat på årsbasis, 852 000 kronor, för att på så sätt inriktas särskilt till små företag. Det innebär ett avdrag från arbetsgivaravgifterna med högst 7 100 kronor per månad. Sammantaget, med det redan befintliga generella avdraget, uppgår minskningen av arbetsgivaravgifterna till högst 10 650 kronor per månad eller för år räknat 127 800 kronor.

Möjligheten till det utvidgade avdraget skall vara beroende av att den avgiftspliktiga ersättningen utges för arbete vid ett fast driftställe i stödområdet. De särskilda regler som gäller i fråga om koncerner vid avdrag enligt nuvarande regler i socialavgiftslagen skall också tillämpas på det regionalt utvidgade avdraget.

Ett motsvarande utvidgat avdrag bör också införas vid beräkningen av egenavgifter. Det innebär att avdrag skall göras med 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 18 000 kronor per år. I kombination med det redan befintliga avdraget från egenavgifterna innebär det en sammanlagd minskning av avgifterna med 27 000 kronor per år. De regler som gäller enligt socialavgiftslagen för avdrag vid beräkningen av egenavgifter för handelsbolag och i de fall avdraget från egenavgifterna kombineras med avdrag från arbetsgivaravgifterna bör tillämpas också för det regionalt utvidgade avdraget.

Fler näringsgrenar än tidigare kommer att beröras av de utvidgade avdragen vid beräkningen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. Företag inom sektorerna kol och stål, jordbruk, vattenbruk och fiske samt transport är emellertid uteslutna på grund av EG:s statsstödsregler. Regeringen bedömer att cirka 21 000 företag kommer att omfattas av nedsättningen och den kan beräknas beröra 1–4 anställda i dessa företag.

Stödformen är fördelaktig för företagen av flera skäl. Stödets generella utformning innebär att företagen kan förutse och kalkylera med avdragen. Den administrativa hanteringen av stödet avses bli relativt snabb och enkel. Stödformen är därutöver inte direkt styrande över företagens beteende, t.ex. i den meningen att den påverkar företagens investeringar i en viss riktning.

Den föreslagna utvidgningen av avdragen vid beräkningen av socialavgifter utgör ett försumbart stöd. I fråga om försumbara stöd finns regler om kumulationskontroll i EG-kommissionens förordning (EG) 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse. De innebär att hänsyn skall tas till beviljande av andra försumbara stöd, t.ex. sådana landsbygdsstöd som lämnas direkt till enskilda företag. Detta för att det högsta beloppet för försumbart stöd inte skall överskridas.

För att säkerställa kumulationskontrollen finns vissa bestämmelser i förordningen (1988:764) om statligt stöd till näringslivet. Det åligger stödgivande myndigheter att med ledning av uppgifter från stödmottagande företag kontrollera att det högsta beloppet för försumbart stöd inte överskrids. Ett företag skall innan ett försumbart stöd beviljas lämna fullständiga uppgifter om övriga försumbara stöd som företaget mottagit under de föregående tre åren. Regeringen kommer att överväga behovet av att anpassa föreskrifterna om kumulationskontroll till det nu föreslagna stödet. Det finns också behov av att berörda myndigheter informerar

om att de utvidgade avdragen vid beräkningen av socialavgifter utgör ett försumbart stöd.

Riksdagens revisorer har granskat den nuvarande generella nedsättningen av socialavgifterna (Rapport 2000/01:8) som infördes den 1 januari 1997. De ifrågasätter nedsättningen då den inte bedöms vara kostnadseffektiv och effekten på sysselsättningen anses vara begränsad. Syftet med den nedsättningen är att stimulera nyanställningar och uppmuntra egenföretagande i hela landet.

Den nu föreslagna åtgärden avviker emellertid från den befintliga generella nedsättningen genom sin regionala karaktär. De utvidgade avdragen vid beräkningen av socialavgifter är en del av regeringens regionala stimulanspolitik riktad till småföretag i stödområde A. Därmed anser regeringen att det finns övervägande skäl att införa denna åtgärd.

De utvidgade avdragen vid beräkningen av socialavgifter utgör ett stöd på statsbudgetens inkomstsida, en s.k. skatteavvikelse. Sådana stöd blir, till skillnad från stöd på statsbudgetens utgiftssida, inte föremål för någon återkommande prövning inom ramen för den årliga budgetprocessen. Det finns anledning att utvärdera effekterna av denna skatteavvikelse.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2002.

8 Förmånsbeskattning av miljöanpassade bilar

Regeringens förslag: Justeringsregeln för vissa typer av förmånsbilar, s.k. miljöanpassade bilar, görs förmånligare. För en elbil eller elhybridbil skall justering göras till 60 procent av förmånsvärdet för närmast jämförbara bil utan sådan miljöanpassad teknik. Nedsättningen får dock inte överstiga 16 000 kronor per år. För bilar som drivs med alkohol eller med annan gas än gasol skall justering göras till 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen. Nedsättningen får i dessa fall inte överstiga 8 000 kronor per år.

Skälen för regeringens förslag: De särskilda reglerna om justering av värdet av bilförmån för s.k. miljöbilar tillämpades första gången vid 2000 års taxering (prop. 1999/2000:6, bet 1999/2000:SkU7, rskr. 1999/2000:66). Reglerna innebär att om bilen – helt eller delvis – är utrustad med teknik för drift med mer miljöanpassade drivmedel än bensen eller dieselolja eller med elektricitet och nybilspriset därför är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, skall förmånsvärdet justeras nedåt till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen. Reglerna infördes bl.a. för att underlätta introduktionen av miljöbilar på bilmarknaden och på så sätt skapa bättre förutsättningar för att miljöprestandan hos beståndet av förmånsbilar ökar.

Regeringen finner det angeläget att ytterligare underlätta för en sådan introduktion för att på sikt få beståndet av miljöanpassade bilar att öka. Lättnaderna bör gälla för förmånsbilar med klara miljömässiga fördelar. Detta är angeläget inte minst för att nå regeringens klimatmål om minskade utsläpp av växthusgaser. Utsläppen av sådana gaser ökar i dag mest på transportområdet.

Marknaden för förmånsbilar är strategisk för introduktionen av miljöbilar eftersom en betydande del av nybilsförsäljningen avser förmånsbilar. På sikt kommer ett genombrott på denna marknad också att slå igenom på andrahandsmarknaden för privatkunder. I dag försvåras introduktionen av miljöbilar av att biltillverkare, bränsledistributörer och utvecklare av alternativa bränslen uppträder avvaktande i väntan på att det skall uppstå en tillräckligt stor mängd av miljöfordon, distributionskanaler och bränslen så att marknaden blir kommersiellt intressant. En förändring av förmånsreglerna kan användas som ett medel för att tämligen snabbt nå upp till en sådan tillräcklig mängd miljöbilar.

Regeringens förslag är att justeringen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar utgår från förmånsvärdet för den närmast jämförbara bilen utan miljöanpassad teknik. Riksskatteverket har under beredningen av ärendet framfört att en justering med viss procentsats av nybilspriset för miljöbilen vore enklare att tillämpa. Även om en sådan justeringsmetod skulle ha vissa fördelar är effekterna på förmånsvärdet för bilen av den metoden något annorlunda än enligt den metod regeringen föreslår. Det har inte heller varit möjligt att under den tid som stått till förfogande skapa ett nytt system för förmånsbeskattning av miljöanpassade bilar som skulle kunna börja tillämpas redan från den 1 januari 2002. En modifiering utifrån gällande regler framstår därför som ett bättre alternativ.

Vad gäller de olika typer av miljöanpassade bilar som i dag finns på marknaden har elbilarna ett avsevärt högre inköpspris än konventionella bilar. Elbilarna har en påtagligt bättre miljöprestanda än andra fordonstyper som tillverkas i dag. Även elhybridbilarna, dvs. sådana bilar som har dubbla drivsystem genom en kombination av elmotor och bensinmotor, kostar betydligt mer i inköp än konventionella bilar men bidrar till en oftast rejäl sänkning av energiåtgången jämfört med motsvarande bensindrivna bilar. Regeringen föreslår därför att för el- och elhybridbilar skall justering nedåt göras till 60 procent av förmånsvärdet för närmast jämförbara bil utan sådan miljövänlig driftteknik.

Vad gäller de bilar som drivs av alkohol eller annan gas än gasol varierar prisskillnaden gentemot konventionella bilar ganska mycket för närvarande. Vissa, exempelvis de nya etanoldrivna personbilarna, kostar obetydligt mer än motsvarande bensindrivna modell. För andra, såsom naturgasbilarna, kan prisskillnaden däremot röra sig om tiotusentals kronor. Dessa fordon kan också köras på två olika drivmedel – bensin och det mer miljöanpassade drivmedlet. Föraren kan dessutom i praktiken välja att enbart köra på bensin även om praktiska begränsningar finns t.ex. i form av mindre bensintankar på gasbilarna. För denna grupp av miljöbilar finner regeringen att en viss stimulans bör införas men att justering inte skall göras i samma utsträckning som beträffande elbilarna. En justering ned till 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen framstår enligt regeringens uppfattning som väl avvägd.

Vad slutligen avser de bilar som kan köras på gasol, rapsmetylester och övriga typer av miljöanpassade drivmedel föreslås ingen förändring i förhållande till dagens regler.

För att undvika att mer exklusiva bilar får en alltför stor justering föreslås en beloppsmässig begränsning av justeringen. Skillnaden i förmånsvärde mellan den miljöanpassade bilen och dess konventionella motsvarighet får uppgå till högst 16 000 kronor per år för de bilar som åtnjuter

nedsättning till 60 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen och till högst 8 000 kronor för de bilar som justeras ned till 80 procent av det värdet.

Reglerna föreslås beträffande el- och elhybridbilarna gälla under tre år och för de bilar som drivs med etanol eller annan gas än gasol under fyra år. Naturvårdsverket och företrädare för vissa biltillverkare har ifrågasatt det faktum att reglerna skall gälla endast under en begränsad tid. Regeringen har i och för sig förståelse för denna invändning. De föreslagna reglerna medför dock stora förändringar för beskattningen av miljöbilarna och det är lämpligt att detta görs under en begränsad period. Under tiden skall tillämpningen av reglerna och resultaten av dem följas noggrant. Likaså skall en utvärdering av regelförändringen göras och vara klar före tre- respektive fyraårsperiodens utgång.

Förslagen föranleder ändringar i bl.a. 61 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Lagrådet har för sin del föredragit att dessa temporära bestämmelser i stället införs i en egen lag. Som *Lagrådet* påpekar är det en lämplighetsfråga vilken lagteknisk lösning som bör väljas vid tidsbegränsade lagstiftningar. Regeringen menar dock att i förevarande fall är anknytningen till befintliga regler i inkomstskattelagen så pass stark att ändringen bör införas i den lagen. I förhållande till lagrådsremissen har därutöver vissa lagtekniska justeringar gjorts som innebär att de olika grunderna för justering av bilförmånsvärdet regleras i egna paragrafer i stället för i en gemensam.

De nya reglerna i inkomstskattelagen (1999:1229) föreslås träda i kraft den 1 januari 2002. Reglerna skall tillämpas under en begränsad tid. För el- och elhybridbilarna skall reglerna tillämpas vid 2003–2005 års taxeringar. För de bilar som drivs med etanol eller annan gas än gasol skall reglerna tillämpas vid 2003–2006 års taxeringar.

9 Effekter för offentliga finanser

I det följande ges en samlad redovisning av effekterna för de offentliga finanserna av de här föreslagna åtgärderna. Redovisningen motsvarar den som lämnats i Budgetpropositionen för 2002 (prop. 2001/2002:1, volym 1 s. 205 ff). I tabell 1 redovisas dels den samlade effekten på den konsoliderade offentliga sektorn i periodiserade termer, dels den kassamässiga effekten på statsbudgeten för åren 2002–2004. Effekterna har beräknats utifrån 2002 års priser och volymer.

Sänkt mervärdesskatt på böcker, tidskrifter m.m.

Den reducerade skattesatsen föreslås nu omfatta fler produkter än vad som förutsågs i samband med budgetpropositionen. Utöver böcker och tidskrifter föreslås att tillämpningsområdet breddas till att omfatta även kartor, notblad, talböcker, ritböcker m.m. Det är svårt att beräkna de totala effekterna för de offentliga finanserna av skillnaden eftersom tillgängliga data över de produkter, som breddningen omfattar, inte är fördelad enligt denna gruppering. Utifrån tillgängliga data över konsumtionen av

dessa varor kan det vidare tillämpningsområdet uppskattas medföra ett ytterligare skattebortfall på cirka 30 miljoner kronor brutto. Sammantaget beräknas den föreslagna skattesatssänkningen medföra en budgetförsvagning för offentlig sektor på 1,3 miljarder kronor i periodiserade termer år 2002. Vid beräkningarna har förändringar i konsumtionsmönstret inte kunnat beaktas. Däremot bygger de redovisade budgeteffekterna på ett antagande om att mervärdesskattesänkningen fullt ut får genomslag i lägre konsumentpriser. Bok- och tidskriftshandeln samt förlagen förutsätts således inte utnyttja skattesänkningen till ökade vinstmarginaler. Till följd av de motverkande indirekta effekter som uppstår till följd av skattesänkningens inverkan på konsumentprisindex beräknas budgetförsvagningen bli något mindre under de följande åren.

Den kassamässiga effekten på statsbudgeten är beräknad till 1,4 miljarder kronor för alla tre åren.

För skatteförvaltningens del kommer lagändringen medföra att skattskyldiga kommer efterfråga information om hur lagen skall tillämpas i olika sammanhang. För att skapa möjlighet för skattskyldiga att på ett korrekt sätt tillämpa lagen bedömer regeringen att det vid lagens införande krävs ökade insatser av skatteförvaltningen avseende information och kontroll. Kostnaden för skatteförvaltningen bedöms initialt uppgå till 10-15 miljoner kronor.

Förslagen förväntas inte leda till någon beaktansvärd ökning av arbetsbelastningen för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Skattereduktion på förvärvsinkomster

De ekonomiska konsekvenserna för det allmänna av förslaget om en utvidgning av den särskilda skattereduktionen behandlas i budgetpropositionen för 2002 (prop. 2001/2002:01, volym 1 s. 206). Där framgår att förslaget beräknas medföra en budgetförsvagning för offentlig sektor på 1,9 miljarder kronor i periodiserade termer år 2002 och framåt, räknat i ikraftträdandeårets priser och volymer. Förslaget innebär visserligen att den särskilda skattereduktionen enbart tillämpas fram till och med inkomståret 2002. Därefter uppnås emellertid motsvarande skattelättnad genom den höjning av det allmänna grundavdraget som i budgetpropositionen för 2002 föreslås träda i kraft från och med inkomståret 2003. Den offentligfinansiella budgetförsvagningen på 1,9 miljarder kronor i periodiserade termer blir därför bestående. Den kassamässiga effekten på statsbudgeten blir dock något lägre år 2002 och något högre år 2003 till följd av uppbördsförskjutningar.

I här föreliggande proposition lämnas även förslag om särskilda övergångsbestämmelser. De innebär att förslaget avseende den särskilda skattereduktionen tillämpas redan vid inkomståret 2001 på personer som har rätt till särskilt grundavdrag och en mycket låg beskattningsbar inkomst. Denna del av förslaget beräknas ge en kassamässig försvagning av statsbudgeten år 2002 om 300 miljoner kronor, varav närmare 200 miljoner kronor avser personer som vid 2002 års taxering inte betalar någon slutlig skatt.

Ändringen i skattebetalningslagen medför förenklingar såväl för de skattskyldiga som för skattemyndigheten. De bedöms inte medföra några ökade fullgörandekostnader för de skattskyldiga och inte heller några genomförandekostnader för staten.

Utvidgade regionala avdrag från socialavgifter

De ekonomiska konsekvenserna för det allmänna av förslaget om utvidgade regionala avdrag från socialavgifter behandlas i budgetpropositionen för 2002 (prop. 2001/02:01, volym 1 s. 208). Där anges att den föreslagna nedsättningen av socialavgifterna i stödområde A beräknas medföra ett avgiftsbortfall på 800 miljoner kronor. Vidare anges att till följd av indirekta effekter på intäkterna från bolags- och expansionsfondsskatten bedöms den periodiserade nettobudgetförsvagningen uppgå till 600 miljoner kronor.

Förmånsbeskattning av miljöanpassade bilar

Förslaget om sänkt förmånsvärde för miljövänliga bilar beräknas medföra en årlig nettobudgetförsvagning om 40 miljoner kronor. Eftersom det rör sig om en tillfällig åtgärd blir den varaktiga nettoeffekten mindre.

Tabell 1 Offentligfinansiella effekter av de föreslagna åtgärderna beräknade i ikraftträdande årets priser och volymer

Mdr kronor

	Bruttoeffekt	Periodiserade effekter för offentlig sektor			Kassamässiga effekter på statsbudgeten		
		2002	2003	2004	2002	2003	2004
Sänkt mervärdes- skatt på böcker, tidskrifter mm	-1,3	-1,3	-1,0	-1,0	-1,4	-1,4	-1,4
varav böcker	-0,8	-0,8	-0,6	-0,6	-0,8	-0,9	-0,9
tidskrifter, kartor mm	-0,6	-0,6	-0,4	-0,4	-0,5	-0,6	-0,6
Skattereduktion på förvärvsinkomster	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-2,1	-1,9
varav enligt över- gångsbestämmelser för inkomståret 2001		0,00	0,00	0,00	-0,3	0,0	0,0
avseende inkomst- året 2002 och sena- re		-	-	-	-1,6	-2,1	-1,9
Automatiskt beslut vid förenklad självdeklaration		-	-	-	-	-	-
Utvidgade regionala avdrag från social- avgifter	-0,8	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
varav avgiftsbort- fall		-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
indirekta effekter		0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

<i>på intäkter från</i>							
<i>bolagsskatten m.m.</i>							
Sänkt förmånsvärde för miljövänliga bilar	-0,04	-	-	-	-	-	-
		0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
Totalt		-3,9	-3,6	-3,6	-4,0	-4,1	-3,9

Anm. Beloppen är avrundade och delposterna summerar därför inte alltid till huvudposten.

10 Författningskommentarer

10.1 Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

7 kap.

1 § tredje stycket

Lagrådet har ansett att den numrering som föreslås av punkterna i tredje stycket i lagrådsremissens lagtext är mindre tydlig. Lagrådet har förordat att punkterna omnumreras. Numreringen av punkterna i tredje stycket har utformats i enlighet med Lagrådets yttrande.

Tredje stycket 1

Ändringen medför att skatt skall tas ut med 6 procent för omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av varor som omfattas av uppräknningen såvida inte omsättningen av varan är undantagen från beskattning enligt någon annan bestämmelse i mervärdesskattelagen (1994:200, ML). Omsättning och införsel av t.ex. periodiska medlemsblad, periodiska personaltidningar samt periodiska organisationstidskrifter undantas således fortfarande från beskattning om förutsättningarna enligt 3 kap. 13 eller 14 §§ finns.

I ingressen till bilaga H i sjätte direktivet anges att när medlemsstaterna inför reducerad skattesats på varor som räknas upp i bilaga H får medlemsstaterna använda Kombinerade tull- och statistiknomenklaturen (EG:s tulltaxa, rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan) för att fastställa den exakta täckningen av respektive kategori.

Tulltaxan tillämpas i tullsammanhang där klassificeringen bl.a. har betydelse för att rätt tull, skatt och andra avgifter betalas. Den utgör även underlag för att få exportbidrag vid import av vissa jordbruksprodukter samt bidrar till att ge en korrekt handelsstatistik. I tulltaxan är varor uppdelade efter varunummer s.k. KN-nummer (kombinerade nomenklaturen). Grunden för klassificeringen finns i HS-konventionen ("Harmonised System") som är en omfattande kodifikation av regler för systematisk indelning av varor.

Regeringen bedömer att detta världsomfattande klassificeringssystem inom tullområdet lämpar sig väl att använda som ledning för att avgränsa de varor som skall beskattas med den reducerade skattesatsen. Avsikten är således att tulltaxan och de rättsliga dokument denna bygger på skall

utgöra ett viktigt instrument vid tolkningen av lagstiftningen men inte utgöra en del av lagen. I princip kommer de avgränsningar som redan finns inarbetade i tullsammanhang att kunna användas vid den mervärdesskatterättsliga bedömningen. Det förhindrar dock inte att en praxis i viss mån kan komma att utvecklas som enbart har bäring på den mervärdesskatterättsliga bedömningen. Det kan t.ex. finnas fall när vägledning inte finns att söka inom tullområdet. Det kan även uppstå fall när tullagstiftningen är klar men det ändå inte är lämpligt att tillämpa nuvarande och kommande praxis inom detta område, jfr vad som sägs nedan avseende glober.

De tulltaxenummer som är aktuella vid tolkningen av den föreslagna bestämmelsen är KN-nummer 4901–4905. I tullverkets varuhandböcker redovisas i stor detalj vad som i tullsammanhang avses med de varor som räknas upp i den ändrade punkten 1. Informationen finns även tillgänglig på tullverkets hemsida, www.tullverket.se. Avsikten är således att dessa definitioner skall tjäna som ledning även för mervärdesskatterättsliga ändamål.

Böcker och häften som i huvudsak består av text av något slag, oavsett språk eller skriftform omfattas. Som exempel nämns litterära verk av alla slag, läroböcker med eller utan berättande texter, uppslagsböcker, ordböcker, böcker för gudstjänstbruk och barnböcker. *Broschyrer* omfattas. Som exempel på broschyrer kan nämnas kortare vetenskapliga avhandlingar och monografier, kungörelser som är utfärdade av statliga myndigheter eller andra institutioner. Däremot skall inte tryckalster som inte är avsedda för egentlig läsning, såsom tryckta kort med personliga hälsningar samt tryckta blanketter och handlingar omfattas.

Vid bedömningen av vad som skall omfattas av de begrepp som räknas upp i den föreslagna punkten 1 måste en jämförelse göras med tulltaxan i dess helhet. När det t.ex. gäller program till olika föreställningar är det inte fel att påstå att ett sådant program enligt allmänt språkbruk kan vara ett häfte eller en broschyr. Program till olika föreställningar ingår dock i KN-nummer 4911 (Andra tryckalster, inbegripet tryckta bilder samt fotografier). För att så långt möjligt undvika gränsdragningsproblem har regeringen valt att göra motsvarande avgränsning som finns i tulltaxan. Avsikten är således att om varan ingår i tulltaxenummer 4901–4905 föreligger en presumtion för att varan omfattas av tillämpningsområdet för punkten 1 och motsatsvis, om varan ingår i ett annat tulltaxenummer så är presumtionen att den inte omfattas av tillämpningsområdet för punkten 1. Vad avser vissa program och kataloger föreslås särskilda regler i en ny punkt 2.

Tryckalster i form av lösa blad för insättning i samlingspärmar kan också omfattas. Almanackor omfattas inte av KN-nummer 4901–4905. I tulltaxan regleras dessa produkter istället under KN-nummer 4910.

Tidningar och tidskrifter omfattas. I tullverkets varuhandbok anges att det karakteristiska för dessa publikationer är att de i löpande följd och under samma namn publiceras med jämna mellanrum. Vanligen består dessa publikationer huvudsakligen av text men de kan också vara rikt illustrerade eller t.o.m. huvudsakligen bestå av bilder. Allmänna nyhetstidningar omfattas liksom andra tidningar som utkommer mer sällan. Exempel på tidskrifter som skall omfattas utgör sådana som utkommer en gång i veckan, var fjortonde dag, en gång i månaden, en gång i kvarta-

let eller varje halvår. Tidskrifterna kan ha allmänt intresse men även innehålla information som intresserar en mer begränsad krets, såsom tidskrifter om juridik, medicin, finansiella frågor och sport. Kulturtidskrifter omfattas i den mån de inte är undantagna från beskattning enligt 3 kap. 13 och 14 §§ ML. Serietidningar omfattas också.

Bilderböcker för barn omfattas. Som exempel anges ABC-böcker och böcker i vilka handlingen förmedlas av en kombination av bilder och förklarande text. Dessa böcker kan omfattas även om de inte är tryckta på papper. I vissa fall omfattas även böcker för barn som är avsedda för urklippning. Däremot omfattas inte produkter av denna typ som till sin huvudsak kan anses utgöra leksaker. Om t.ex. en bok till mer än hälften består av sidor som är avsedda för urklippning anses produkten utgöra en leksak. *Ritböcker och målarböcker för barn* omfattas också. Dessa böcker består huvudsakligen av blad som innehåller enkla bilder som är avsedda att kompletteras genom ritning eller färgläggning. Ritböcker och målarböcker för vuxna nämns inte uttryckligen i tulltaxans KN-nummer 4901–4905. Det är dock inte uteslutet att sådana varor i vissa fall kan omfattas av KN-nummer 4901, exempelvis vissa läroböcker. Anteckningsböcker och skrivböcker omfattas av tulltaxans KN-nummer 4820. Dessa varor omfattas därmed normalt inte eftersom utgångspunkten är att den reducerade skattesatsen inte skall tillämpas för varor som inte omfattas av KN-nummer 4901–4905.

Musiknoter, även häftade bundna eller illustrerade. Noterna kan vara tryckta eller skrivna på papper eller annat material och kan förekomma i form av lösa blad, häftade eller bundna i böcker.

Kartor, inbegripet atlaser, vägkartor och topografiska kartor. Tryckta kartor omfattas om de är avsedda att återge naturformationer, gränser, städer, vägar, järnvägar. Varorna kan vara försedda med flyttbara linjaler, skyddsöverdrag och andra tillbehör. Vägkartor, vägkartor, atlaser, sjökort, hydrografiska, geografiska och astronomiska kartor, geologiska kartor och topografiska kartor är exempel som omfattas av punkten. Däremot omfattas inte t.ex. flygfotografier, schematiska kartor som är avsedda att genom lämpliga bilder åskådliggöra viss industri- eller turistisk verksamhet eller annan verksamhet såsom järnvägsnätet. Inte heller omfattas textilvaror, t.ex. halsdukar och näsdukar som försetts med avtryck av kartor i prydnadssyfte. Kartor i relief omfattas inte heller. Globen tas upp i tulltaxan under KN-nummer 4905. Vid tillämpningen av ML skall globen dock inte omfattas av den reducerade skattesatsen (se avsnitt 4.2).

För publikationer som är utgivna huvudsakligen i reklamsyfte (t.ex. turistreklam) eller tryckalster som är utgivna av eller för en firma för reklamändamål, även om de inte har direkt karaktär av reklam skall inte KN-nummer 4901 (Tryckta böcker m.m.) tillämpas. Som exempel på sådana reklamtryckalster kan nämnas affärskataloger, årsböcker som är utgivna av näringslivsorganisationer och som innehåller en del information tillsammans med ett avsevärt antal annonser från organisationens medlemmar samt publikationer som fäster uppmärksamheten på de varor och tjänster som tillhandahålls av utgivaren.

För att omfattas av KN-nummer 4901 ställer tulltaxan således upp kravet att publikationen inte skall vara utgiven huvudsakligen i reklamsyfte. Sjätte direktivets lydelse är något annorlunda. Enligt bilaga H kan en reducerad skattesats inte tillämpas för publikationer som helt eller hu-

vudsakligen är ägnade åt reklam. Eftersom det särskilt anges i ingressen till bilaga H i sjätte direktivet att medlemsstaten får använda avgränsningen i Kombinerade tull- och statistiknomenklaturen bedömer regeringen att man även vid bedömningen av om en publikation huvudsakligen är ägnad åt reklam kan söka ledning i den praxis som finns på tullområdet. Det framgår dock att tillämpningsområdet i tullhänseende är något mer begränsat än i enligt sjätte direktivet genom att inskränkningen avseende reklam endast återfinns i KN-nummer 4901. Enligt sjätte direktivet bilaga H punkten 6 gäller förutsättningen att produkten inte helt eller huvudsakligen skall vara ägnad åt reklam alla de produkter som nämns i nämnda punkt. Vid tillämpning av ML saknar det därför betydelse om produkten är en bok, tidning, broschyr, bilderbok, karta eller musiknoter. Oavsett vilken produkt som är aktuell kan således den reducerade skattesatsen inte omfatta produkter som helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam.

I nuvarande lydelse av punkten 1 anges att den reducerade skattesatsen omfattar allmänna nyhetstidningar. Genom förslaget till ändrad lydelse av punkten försvinner detta begrepp ur paragrafen. Avsikten är dock att tryckta allmänna nyhetstidningar även fortsättningsvis skall omfattas av tillämpningsområdet för den reducerade skattesatsen. Utgångspunkten måste vidare vara att en sådan tidning inte skall anses som helt eller huvudsakligen ägnad åt reklam.

I 1 § andra stycket 6 lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam (reklamskattelagen), anges att reklamtrycksak är en trycksak som framställts huvudsakligen i syfte att offentliggöra reklam. Vid bedömningen av om en publikation på detta sätt har som huvudsakligt syfte att offentliggöra reklam har en rik praxis utbildats. I många delar torde de avvägningar som gjorts i reklamskattesammanhang kunna tjäna till ledning för de överväganden som bör göras när man i ML fastställer om en publikation helt eller huvudsakligen skall anses vara ägnad åt reklam.

Av anmärkningar till tulltaxans kapitel 49 framgår att vid tillämpningen av kapitlet skall också varor som framställts i dupliceringsmaskin eller med hjälp av dator eller genom prägling, fotografering, fotokopiering, värmekopiering eller maskinskrivning anses vara framställda genom tryckning. Tulltaxan knyter sitt varubegrepp i olika avseenden till att produkten skall vara tryckt. Det kan anmärkas att framställningssättet som sådant inte på samma sätt som vid klassificeringen av tulltaxan har en avgörande betydelse för om publikationen skall omfattas av den reducerade skattesatsen enligt ML, jfr *Lagrådets* yttrande i fråga om ordet "alster". Vid den mervärdesskatterättsliga bedömningen är det viktigare att publikationen eller produkten enligt allmänna mervärdesskatterättsliga resonemang kan anses utgöra en vara. Frågan om vad som i det här sammanhanget utgör en vara eller en tjänst kan aktualiseras t.ex. vid bedömningen av omsättning av handskrivna noter. Dessa noter kan omfattas av den reducerade skattesatsen. Det förutsätts dock då att omsättningen av de handskrivna noterna i mervärdesskattehänseende anses utgöra omsättning av varor. Om det inte är på det sättet utan att det som köparen tillhandahålls inte är varan som sådan utan en tjänst, exempelvis en upphovsrättslig tjänst, skall beskattningen avse tjänsten. Samma resonemang blir aktuellt avseende t.ex. digitaliserade tidskrifter (se avsnitt 4.2 Elektronisk levererad information).

Den lägre skattesatsen omfattar enbart omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av varan. Skattesatsen för framställningstjänster berörs således inte av lagändringen. När en förläggare anlitar ett tryckeri och betalar för en trycktjänst kommer tillämplig skattesats även fortsättningsvis vara 25 procent. Den lägre skattesatsen skall vid omsättningen av själva varan tillämpas i alla led och således inte enbart i konsumentledet. Detta gäller såväl vid försäljning av exemplar till kund såsom överlåtelse av en hel upplaga.

Tredje stycket 2

Enligt den *nya punkten 2* skall omsättning, gemenskapsinterna förvärv och import av program och kataloger omfattas av den reducerade skattesatsen om publikationerna ges ut i syfte att informera om sådan verksamhet som beskattas med 6 procent enligt punkterna 5, 6, 7 eller 10 samma stycke. Programblad till konserter, teaterföreställningar och djurparker är exempel på publikationer som vid omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import skall beskattas med 6 procent.

Vidare skall den reducerade skattesatsen tillämpas för gemenskapsinternt förvärv, import och annan omsättning än för egen verksamhet av program och kataloger för verksamhet som avses i 3 kap. 18 §. Den reducerade skattesatsen skall således tillämpas vid omsättning av program och kataloger utom när omsättningen är undantagen enligt 3 kap. 18 § därför att den görs för egen skattefri verksamhet. Ett museums försäljning av program och kataloger som innehåller information om museets verksamhet är exempel på en omsättning som inte skall beskattas om verksamheten som sådan inte medför skattskyldighet. Detta är fallet för museer som bedrivs eller understöds av det allmänna, se 3 kap. 11 § 4 ML. När däremot detta program importerats eller omsätts i annat sammanhang skall skatt tas ut med 6 procent.

Museer vilkas verksamhet inte bedrivs av eller understöds av det allmänna beskattas enligt föreslagna punkt 6 (nuvarande punkt 3) tredje stycket med 6 procent. Genom den nu föreslagna punkten 2 kommer även program och kataloger för sådan verksamhet att beskattas med 6 procent. När det gäller tillämpningen av 3 kap. 18 § ML är avsikten att nuvarande praxis inte skall förändras genom denna lagstiftning.

Program och kataloger tillhör i tulltaxesammanhang kategori Andra tryckalster med KN-nummer 4911, skild från kategorin Tryckta böcker, broschyrer, häften och liknande tryckalster med KN-nummer 4901. Även mervärdesskatterättsligt bör en sådan åtskillnad göras. Vad som i tulltaxan avses med "Andra trycksaker, inbegripet tryckta bilder samt fotografier" i KN-nummer 4911 skall således som huvudregel inte omfattas av skattesänkningen. Det innebär att skattesänkningen avseende nu nämnda program och kataloger på detta sätt måste regleras särskilt för att reducerad skattesats skall kunna tillämpas.

För att punkten skall vara tillämplig skall försäljningen inte helt eller huvudsakligen vara ägnad åt reklam. Med reklam avses i denna punkt inte information om den aktuella verksamheten. Publikationerna är till sin typ ägnade att förmedla information om den aktivitet som kunden har för avsikt att besöka. En teaterbesökare får t.ex. genom programbladet information om vilka skådespelare som deltar i pjäsen och historien bakom uppsättningen. I dessa programblad finns regelmässigt en del reklam

för annat. Den lägre skattesatsen kan tillämpas även om publikationen innehåller sådan reklam såvitt publikationen inte har ett sådant innehåll att den helt eller huvudsakligen är ägnad åt reklam. För de överväganden som kan bli aktuella i detta sammanhang hänvisas även till kommentaren till punkten 1.

Tredje stycket 3

Enligt den *nya punkten 3* skall omsättning av radiotidningar samt omsättning, import och gemenskapsinterna förvärv av kassettidningar omfattas av den lägre skattesatsen. Kassettidningar regleras i nuvarande punkten 1. Genom den annorlunda utformningen av lagtexten har dock uttryckligen angetts att gemenskapsinterna förvärv och import inte kan avse radiotidning. Radiotidning är mervärdesskatterättsligt att anse som omsättning av tjänst. Tjänster kan varken vara föremål för gemenskapsinterna förvärv eller importeras. Någon förändring av tillämpningen i detta avseende är inte avsedd. Med radiotidning avses här ett för synskadade avsett radioprogram som baseras på en tryckt version av en allmän nyhetstidning eller en sammanställning av flera sådana tidningar. Med kassettidning förstås en för synskadade avsedd version av allmän nyhetstidning som sprids i form av kassetband eller annan sådan upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel.

Synskadade och personer med läshandikapp har även behov av att ta del av den information som finns på andra sådana varor som omfattas av den nya lydelsen av punkten 1. Om en vara av denna typ som finns till försäljning, framställs i annan form för att återge innehållet i tal skall varan beskattas på samma sätt som den ursprungliga varan (t.ex. en bok). En kasset- eller talbok där texten exakt återges i form av uppläsning är ett tydligt exempel på vad lagtexten avser att omfatta. Även förkortade upplagor av böcker, tidskrifter o.dyl. skall beskattas med den lägre skattesatsen om uppläsningen direkt kan härledas till den skrivna förlagan. Andra vanligt förekommande talprodukter är uppläsningar av böcker och tecknade tidskrifter för barn. Under förutsättning att innehållet i det tekniska mediet framstår som ett återgivande av den skrivna texten omfattas även sådana produkter av den lägre skattesatsen.

Däremot omfattas inte en CD-skiva med tal som förutom den inlästa texten innehåller kompletterande material såsom den inlästa texten i textform, spel, sökfunktioner, länkar till annat material osv.

CD-skivor och andra tekniska medier skall enligt huvudregeln beskattas med normalskattesatsen. Den nu aktuella regeln utgör enbart ett begränsat avsteg från den principen. En restriktiv tolkning av bestämmelsens tillämpningsområde måste således gälla i aktuellt avseende.

På motsvarande sätt som gäller för tryckta produkter skall normalskattesatsen tillämpas om produkten överförs via Internet (se vidare avsnitt 4). Ett begränsat avsteg från den principen utgör de nämnda radiotidningarna till synskadade.

Regeringen är medveten om att vissa av de produkter som kan omfattas av denna punkt även köps av kunder utan lässvårigheter. Det torde framför allt gälla böcker som lästs in på band eller CD-skiva. Även om man skulle kunna argumentera för att den reducerade skattesatsen enbart borde avse produkter särskilt anpassade för synskadade och andra perso-

ner med läshandikapp anser regeringen att en sådan begränsning inte är administrativt hanterbar och även skulle vara till nackdel för personer med läshandikapp.

Kombinerade tillhandahållanden

CD, DVD och annan utrustning för lagring av information skall enligt huvudregeln liksom hittills beskattas med normalskattesatsen. När en sådan vara eller annan vara som beskattas med normalskattesatsen tillhandahålls gemensamt med en bok, tidning eller tidskrift uppkommer frågan om vilken skattesats som skall tillämpas. Datatidningar säljs ofta i samma förpackning som CD-skivor innehållande dataprogram. Samlingar av CD-skivor innehållande musik kan säljas tillsammans med en mindre skriftlig biografi över kompositören. Uppslagsverk, kan säljas tillsammans med en interaktiv CD-skiva som innehåller bl.a. bokens text, sökfunktioner, spel och länkar. Tidskrifter och bokklubbar erbjuder vidare regelmässigt andra varor än böcker och tidskrifter som lockerbjudande om kunden blir medlem respektive tecknar en prenumeration (väskor, miniräknare, kalendrar osv.). Ytterligare ett exempel är leksaker av mindre värde som ingår vid köp av en serietidning.

Enligt 7 kap. 7 § ML andra stycket gäller att om flera varor omsätts tillsammans och skattesatsen för varorna skiljer sig åt skall beskattningsunderlaget bestämmas genom uppdelning efter skälig grund. När denna delningsprincip inte går att tillämpa får en huvudsaklighetsbedömning göras.

Självfallet går det inte förutse alla situationer som kan uppstå till följd av den nya lagstiftningen. Den närmare avgränsningen måste därför överlämnas till rättstillämpningen och frågeställningar till följd av den nya lagstiftningen får hanteras i enlighet med gällande praxis.

Tredje stycket 4

Andra varor än som anges i 3 och som framställs särskilt för läshandikappades behov ingår uttryckligen i denna *nya punkt*. I lagtexten nämns punktskrift och teckenspråk. Punktskrift i olika former omfattas. E-textböcker omfattas liksom andra former såsom talsyntes och förstoring. De produkter framtagna för synskadade som baseras på talbokssystemet DAISY (Digitalt Audio-baserat Informationssystem) omfattas också av den lägre skattesatsen. Avsikten är att den reducerade skattesatsen skall tillämpas vid omsättning av den tekniska anordningen, såsom en CD-skiva, som är bärare av innehållet. Det är således inte avsikten att den reducerade skattesatsen skall gälla omsättning av den maskin som gör det möjligt att läsa produkten, t.ex. en dator.

När det gäller denna grupp av varor som särskilt är anpassade och enbart efterfrågas av personer med läshandikapp anser regeringen att man inte skall uppställa samma restriktiva tolkning som i punkten 3 ifråga om att produkten skall motsvara en skriven förlaga.

Ett exempel på produkt som inte skall omfattas av den reducerade skattesatsen utan istället skall beskattas med normalskattesatsen är dock en CD-skiva som innehåller text och som är framtagna och avsedd att säljas till personer utan läshandikapp. För det fall en sådan produkt anpassas för att även kunna användas av personer med läshandikapp är avsikten

inte att den i detta sammanhang skall anses ha gjorts tillgänglig särskilt för personer med läshandikapp.

En förutsättning för att beskattning skall ske med den reducerade skattesatsen är att omsättningen av varan inte faller in under tillhandahållanden som avses i 3 kap. 4 § ML.

Tredje stycket punkten 5

Den nya punkten motsvarar nuvarande punkten 2.

Tredje stycket punkten 6

Den nya punkten motsvarar nuvarande punkten 3.

Tredje stycket punkten 7

Den nya punkten motsvarar nuvarande punkten 3 a.

Tredje stycket punkten 8

Den nya punkten motsvarar nuvarande punkten 4.

Tredje stycket punkten 9

Den nya punkten motsvarar nuvarande punkten 5.

Tredje stycket punkten 10

Den nya punkten motsvarar nuvarande punkten 6.

Tredje stycket punkten 11

Den nya punkten motsvarar nuvarande punkten 7.

2 §

Ändringen i denna bestämmelse utgör en följdändring med anledning av den nyligen lämnade propositionen 2001/02:28 om utländska företagens mervärdesskatt i Sverige. I den propositionen föreslår regeringen i en ny punkt 4 b i 1 kap. 2 § första stycket att s.k. omvänd skattskyldighet skall gälla när omsättning inom landet görs av en företagare som saknar fast etablering i Sverige. Enligt förevarande bestämmelse skall vid omvänd skattskyldighet beskattningsunderlaget inte minskas med de procentsatser som anges i bestämmelsens första stycke. Detta skall även gälla vid omvänd skattskyldighet som tillämpas vid omsättning som görs av utländska företagare enligt den nya punkten 4 b i 1 kap. 2 § första stycket. Detsamma bör även gälla för omvänd skattskyldighet vid omsättning av guldmaterial eller investeringsguld, jfr punkten 4 a i 1 kap. 2 § första stycket och prop. 1998/99:69. De aktuella punkterna i 1 kap. 2 § första stycket har av förbiseende inte tidigare angivits i bestämmelsen. En korrigering föreslås därför nu.

9 a kap.

11 §

I det förenklade systemet utgörs beskattningsunderlaget av den sammanlagda vinstmarginalen exklusive mervärdesskatt för redovisningsperio-

den. Vinstmarginalen utgörs i princip av skillnaden mellan en redovisningsperiods sammanlagda försäljningsintäkter minskade med periodens sammanlagda inköpskostnader för varor av aktuellt slag.

Genom att regeringen i denna proposition föreslår att den reducerade skattesatsen även skall tillämpas för varor som regelmässigt säljs i begagnat skick kommer skattesatsförändringen även beröra skattskyldiga som omfattas av vinstmarginalbeskattning. Vid normal vinstmarginalbeskattning enligt 9 § kommer beskattningsunderlaget för varan att utgöras av 94,34 procent av vinstmarginalen. Skatt tas därefter ut med 6 procent av beskattningsunderlaget.

Samma princip skall gälla för den förenklade marginalbeskattningen. Det medför att vid redovisning av skatten en uppdelning måste ske av varor som beskattas med full mervärdesskatt och varor som beskattas med någon reducerad skattesats. För varje tillämplig skattesats krävs att vinstmarginalen beräknas separat.

Återförsäljare som både säljer t.ex. begagnade böcker och andra varor måste beräkna en vinstmarginal respektive ett beskattningsunderlag per skattesats. Det medför att han måste veta vilka belopp som försäljning och inköp uppgår till per skattesats och redovisningsperiod. Att beräkna värdet av sålda varor per skattesats under en period torde i normalfallet inte medföra några avgörande svårigheter. Däremot kan inköpspriset per skattesats behöva bestämmas efter en uppskattning. När t.ex. ett helt dödsbo förvärvas torde uppköparen regelmässigt behöva göra en skälighetsbedömning av värdet av inköpta varor fördelat per skattesats. I vissa fall kan troligen den situationen uppstå att både försäljningspris och inköpspris måste uppskattas efter skälig grund.

De frågor som kan uppkomma vid en sådan skälighetsbedömning och den närmare vägledning som kan behövas härvid får lösas i tillämpningen och närmare vägledning ges av Riksskatteverket.

Möjligheten till skälighetsbedömning har förts in i den nu aktuella bestämmelsen i stället för att, såsom föreslagits i det till *Lagrådet* remitterade förslaget, utgöra en övergångsregel. Punkterna 3 och 4 i övergångsreglerna i lagrådsremissens lagförslag fyller därmed ingen funktion.

12 §

I paragrafens nuvarande lydelse föreskrivs att i den mån vinstmarginalen får beräknas enligt det förenklade systemet får underskott under en period föras över till en efterföljande period. Ändringen i paragrafen innebär att ett underskott i fortsättningen enbart skall kunna avräknas mot överskott av försäljning av varor som beskattas med samma skattesats.

När säljaren har försäljningar enligt olika skattesatser kan således inte vinstmarginalerna sinsemellan kombineras. Om t.ex. vinstmarginalen enligt skattesatsen på 25 procent är +10 000 kr och vinstmarginalen enligt skattesatsen på 6 procent är -5 000 kr, skall den negativa vinstmarginalen på 5 000 kr bokföras som tillägg på följande månads inköp enligt skattesatsen på 6 procent. Den negativa vinstmarginalen kan aldrig utnyttjas för samma månads positiva vinstmarginal på 10 000 kr.

Övergångsbestämmelser

Punkterna kommenteras i avsnitt 4.2 under rubriken ikraftträdande.

10.2 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen
(1997:483)

Prop. 2001/02:45

9 kap.

2 §

Ändringen är en konsekvens av att justeringen av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar och testbilar regleras i två egna paragrafer i inkomstskattelagen.

11 kap.

9 §

Ändringen är en konsekvens av den ändrade lydelsen av rubriken på lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering.

11 kap.

18 a §

Paragrafen som är ny avser de fall då den som får lämna förenklad skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § skattebetalningslagen skall lämna redovisning i flera skattedeklarationer för samma redovisningsperiod och någon eller några av dessa deklarerationer lämnas för sent.

I paragrafen anges att skatten, även om den redovisas i en skattedeklaration som kommit in för sent, skall anses beslutad i enlighet med redovisningen. Detta gäller oavsett om skatten tidigare bestämts till noll kronor i avsaknad av redovisning eller till belopp som redovisats i en tidigare lämnad deklareration.

Paragrafen är inte tillämplig i de fall en skattskyldig begär omprövning av ett tidigare beslut genom att lämna in en rättad skattedeklaration.

10.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering

Prop. 2001/02:45

1 §

Av bestämmelsen framgår att beräkningsunderlaget för skattereduktionen skall vara taxerad förvärvsinkomst i stället för som nu pensionsgrundande inkomst. Andra och tredje styckena i den nuvarande lydelsen, som tar sikte på pensionsgrundande inkomst blir därför obehövlige.

2 §

I *tredje stycket* anges att den begränsning av skattereduktionens storlek som finns i andra stycket inte gäller i fråga om skattskyldig som har rätt till särskilt grundavdrag enligt 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229). Detta innebär att dessa personer ges skattereduktionen även mot statlig skatt på kapitalinkomster och statlig fastighetsskatt.

4 §

I *tredje stycket* har gjorts en korrigerings hänvisningen till lagen (1997:324) om begränsning av skatt.

4 a §

Av bestämmelsen framgår att personer som är berättigade till särskilt grundavdrag och som inte alls eller endast till viss del kan räkna av skattereduktionen mot kommunal eller statlig inkomstskatt eller statlig fastighetsskatt i stället skall tillgodoföras ett belopp som motsvarar reduktionen.

Övergångsbestämmelser

Av *punkt 1* av övergångsbestämmelserna framgår att de nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering om inte annat följer av *punkt 2*. *Lagrådet* har föreslagit att den fortsatta tillämpligheten av de äldre bestämmelserna efter ikraftträdandet klargörs i övergångsbestämmelserna. Regeringen anser emellertid att denna innebörd av förslaget framgår även utan en sådan övergångsbestämmelse. De tidigare bestämmelserna skall således tillämpas fram till dess de har ersatts av de nya bestämmelserna och även därefter i fråga om tidigare års taxeringar.

Av *punkt 2* av övergångsbestämmelserna framgår att de nya bestämmelserna tillämpas vid 2002 års taxering för personer som har rätt till särskilt grundavdrag och vars beskattningsbara förvärvsinkomst inte överstiger 9 500 kronor. Vidare framgår det att skattereduktionen för dessa personer minskas med 25 procent av det belopp med vilket den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger 4 300 kronor.

10.4 Förslaget till lag om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980)

Prop. 2001/02:45

1 §

I paragrafen anges lagens primära tillämpningsområde. De utvidgade avdragen är avsedda att gälla för sådana verksamheter i stödområdet som medför avgiftsskyldighet enligt socialavgiftslagen (2000:980). Vilka områden som ingår i stödområdet framgår av bilagan till lagen. Både paragrafen och lagens rubrik har utformats på sätt *Lagrådet* föreslagit. I enlighet med Lagrådets påpekande har också stödområdets omfattning tagits in som en bilaga till lagen. Området motsvarar stödområde A enligt förordningen (1999:1382) om stödområden för vissa regionala företagsstöd.

Reglerna om regionala utvidgade avdrag skall tillämpas vid beräkningen av arbetsgivaravgifter och egenavgifter enligt socialavgiftslagen. Det innebär att socialavgiftslagen är tillämplig i fråga om de regionala avdragen. Vidare innebär det att föreskrifterna i skattebetalningslagen (1997:483) om bestämmande, debitering, redovisning och betalning av socialavgifter skall tillämpas. Skattebetalningslagens regler om överklagande gäller alltså för det fall den avgiftsskyldige inte är nöjd med skattemyndighetens beslut om utvidgat särskilt avdrag.

Det speciella avdrag som skall göras enligt 2 kap. 30 § socialavgiftslagen om arbetsgivaravgifterna redovisas i en förenklad skattedeklaration skall inte omfattas av någon regional utvidgning.

2 §

I *första stycket* regleras förutsättningarna för avdraget från arbetsgivaravgifterna. De regionalt utvidgade avdragen skall utgöra en stimulans inom stödområdet. Avdragsmöjligheten har därför kopplats till att avgiftspliktig ersättning har betalats för arbete vid ett fast driftställe i stödområdet. Med fast driftställe avses detsamma som i 2 kap. 29 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Avdraget vid beräkning av egenavgifterna regleras i *andra stycket*. För att det regionalt utvidgade avdraget skall komma i fråga skall den avgiftspliktiga inkomsten avse näringsinkomst från ett fast driftställe i stödområdet. Det ställs däremot inte – till skillnad från den tidigare lagstiftningen rörande regional nedsättning av socialavgifterna – något krav på att näringsidkaren, dvs. den avgiftsskyldige, skall vara bosatt inom området. Ett utvidgat avdrag kan alltså komma i fråga om näringsidkaren bedriver verksamheten inom stödområdet samtidigt som han eller hon är bosatt utanför detta område. Det ställs inte heller något krav på att näringsidkaren själv skall ha arbetat vid driftstället i stödområdet. Att det inte ställs något krav på att näringsidkaren är bosatt i stödområdet innebär alltså att en delägare i ett handelsbolag kan få del av avdraget även om han eller hon är bosatt någon annanstans än i stödområdet och utan att själv ha arbetat vid det fasta driftstället.

3 §

Stimulansen riktar sig till näringslivet. Kommuner, landsting, statliga myndigheter och statliga affärsverk har därför undantagits från tillämp-

ningen av bestämmelserna om det utvidgade särskilda avdraget vid beräkningen av arbetsgivaravgifter.

Det utvidgade särskilda avdraget bör inte heller komma i fråga för en ideell förening, en stiftelse eller ett registrerat trossamfund, vilket anges i *punkt 4 och 5*. Det gäller oavsett om dessa bedriver näringsverksamhet eller inte.

4 §

De regionalt utvidgade särskilda avdragen utgör ett försumbart stöd enligt EG-kommissionens riktlinjer för statsstöd. Sådant stöd får dock inte ges till vissa branscher som omfattas av andra stödregler inom EU. Vilka verksamheter det är fråga om anges i paragrafen. Den som uteslutande bedriver verksamhet av det slaget kan alltså inte få del av de utvidgade särskilda avdragen. Däremot kan det bli aktuellt med ett sådant avdrag om den avgiftsskyldige också bedriver annan slag av verksamhet vid ett fast driftställe i stödområdet, jfr 5 och 6 §§.

Paragrafen har kompletterats med vattenbruksverksamhet i enlighet med vad *Lagrådet* föreslagit.

5 §

Grunderna för beräkningen av det utvidgade särskilda avdraget från arbetsgivaravgifterna liksom den beloppsmässiga begränsningen anges i *första stycket*. Tillsammans med avdraget enligt socialavgiftslagen innebär det att avdrag vid avgiftsberäkningen skall göras med 15 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 10 650 kronor.

I *andra stycket* finns särskilda bestämmelser om vilka avgiftspliktiga ersättningar enligt socialavgiftslagen som ingår i avgiftsunderlaget.

I avgiftsunderlaget får endast ingå avgiftspliktig ersättning som har utgetts för arbete vid ett fast driftställe i stödområdet. Om verksamheten bedrivs så att arbete utförs vid flera fasta driftställen blir det aktuellt att skilja ut den del av ersättningen som utgetts för arbete vid driftstället inom området. Det bör dock inte medföra särskilt stora problem eftersom det vanligtvis är tillräckligt med fyra heltidsarbetande personer vid driftstället för att avdrag skall göras med maximalt belopp. För det fall antalet arbetande vid driftstället är färre bör redan det ringa antalet medföra att det inte är särskilt svårt att bryta ut den del av avgiftsunderlaget som utgör ersättning för arbete vid driftstället.

Om verksamheten vid driftstället avser både sådan verksamhet som enligt 4 § inte omfattas av det utvidgade avdraget och annan verksamhet kan det bli aktuellt att skilja ut viss ersättning från avgiftsunderlaget.

Innebörden av *tredje stycket* är att avgiftsskyldiga som ingår i en koncern skall behandlas som *en* avgiftsskyldig vid bedömningen av rätten till det utvidgade särskilda avdraget, varvid det är moderbolaget som i första hand skall göra avdraget. Om det inom en koncern bedrivs verksamhet vid ett fast driftställe i stödområdet kan det alltså bli aktuellt för moderbolaget att göra ett utvidgat särskilt avdrag från arbetsgivaravgifterna.

6 §

Grunderna för beräkning av det utvidgade särskilda avdraget från egenavgifterna liksom den beloppsmässiga begränsningen anges i *första stycket*. Tillsammans med avdraget enligt socialavgiftslagen innebär det

att avdrag vid egenavgiftsberäkningen skall göras med 15 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 27 000 kronor per år.

I *andra stycket* finns särskilda bestämmelser om vilka avgiftspliktiga inkomster enligt socialavgiftslagen som ingår i avgiftsunderlaget. I avgiftsunderlaget för beräkning av det utvidgade avdraget skall ingå endast inkomst från ett fast driftställe i stödområdet. Bedrivs verksamheten från flera fasta driftställen blir det aktuellt att ange närmare i vilken utsträckning inkomsten kommer från ett driftställe i stödområdet. Om verksamheten vid driftstället inte särredovisas och det inte heller på annat sätt kan klarläggas hur stor inkomsten är från driftstället i stödområdet får en uppskattning göras om fördelningen av inkomsten. I avgiftsunderlaget får inte ingå avgiftspliktig inkomst av sådant slag av verksamhet som ett försumbart stöd inte får ges till. Verksamheten vid driftstället får alltså inte uteslutande bestå av sådan verksamhet som omnämns i 4 §. Även i detta fall kan det bli aktuellt att skilja ut viss inkomst från avgiftsunderlaget.

Hänvisningen i *tredje stycket* till bestämmelserna i 3 kap. 18 § andra stycket socialavgiftslagen innebär att om den avgiftsskyldige är delägare i ett handelsbolag, så får det sammanlagda utvidgade avdraget från de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget för samtliga delägare i bolaget inte överstiga 85 200 kronor per år. Avdraget skall i sådant fall fördelas mellan delägarna i proportion till hur den skattepliktiga inkomsten från handelsbolaget fördelas mellan dem. Tillsammans med avdragsreglerna i socialavgiftslagen innebär det att avdraget i dessa fall inte får överstiga 127 800 kronor per år.

Att bestämmelserna i 3 kap. 19 § socialavgiftslagen också skall tillämpas i fråga om det utvidgade avdraget innebär att om den avgiftsskyldige under året även har gjort ett utvidgat avdrag från arbetsgivaravgifter enligt 5 §, så får det utvidgade avdraget från egenavgifterna tillsammans med det utvidgade avdraget från arbetsgivaravgifterna inte överstiga 85 200 kronor per år.

Om den avgiftsskyldige i motsvarande situation i stället är delägare i ett handelsbolag och bolaget under året har gjort utvidgat avdrag från arbetsgivaravgifter enligt 5 §, får det sammanlagda utvidgade avdraget från de egenavgifter som är hänförliga till inkomsten från handelsbolaget för samtliga delägare i bolaget, tillsammans med det utvidgade avdraget från arbetsgivaravgifterna, inte överstiga 85 200 kronor per år.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 januari 2002. Arbetsgivaravgifter betalas under månaden efter den månad då avgiftspliktiga ersättningar har utgetts. Av bl.a. den anledningen bör bestämmelserna inte tillämpas i fråga om arbetsgivaravgifter på ersättningar som har utgetts före ikraftträdandet. En övergångsbestämmelse av den innebörden har tagits in i *punkt 2*.

När det gäller egenavgifter kan det endast undantagsvis inträffa att beskattningsåret inte sammanfaller med kalenderåret. I rena undantagsfall kan alltså det utvidgade avdraget vid beräkningen av egenavgifter tänkas göras mot inkomster som belöper på tid före ikraftträdandet. Med hänsyn till att det är fråga om en minskning av avgiftsuttaget och då det endast

kan röra ett fåtal fall finns det ingen anledning att införa en särskild övergångslösning för de situationer där beskattningsåret omfattar tid såväl före som efter ikraftträdandet. Det är tillräckligt med en föreskrift om att bestämmelserna i fråga om egenavgifter skall tillämpas första gången vid 2003 års taxering, vilken återfinns i *punkt 3*.

10.5 Förslaget till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980)

1 kap.

1 §

I paragrafen upplyses om att bestämmelser om utvidgade särskilda avdrag från socialavgifter finns i den föreslagna lagen om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980).

10.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter

I enlighet med vad *Lagrådet* föreslagit har bestämmelser om vilka avgifter de utvidgade särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen skall räknas av mot och i vilken ordning tagits in i lagen om fördelning av socialavgifter.

11 §

Ändringen i *första stycket* anger mot vilka arbetsgivaravgifter det utvidgade särskilda avdraget vid beräkningen av arbetsgivaravgifter skall räknas av.

13 §

I ett nytt *andra stycke* har tagits in bestämmelser om vilka egenavgifter det utvidgade särskilda avdraget vid beräkning av egenavgifter skall räknas av mot och i vilken ordning. Om det utvidgade avdraget enbart avser ålderspensionsavgiften skall avdraget i stället anses avse den särskilda löneskatten, vilket anges i *tredje stycket*.

10.7 Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

61 kap.

19 §

Ändringen föranleds av att bestämmelserna om justering av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar och testbilar föreslås regleras i separata paragrafer.

19 a §

Paragrafen innehåller bestämmelser om justering av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar. Enligt *första stycket* är utgångspunkten för att en justering skall komma i fråga att det rör sig om en bil som – helt eller

delvis – är utrustad med teknik för drift med elektricitet eller med *mer miljöanpassade* drivmedel än bensin och dieselolja. Den ändring i terminologi som härvid skett i förhållande till tidigare lydelse är endast av språklig karaktär. Någon ändring i sak är således inte avsedd.

För en justering av förmånsvärdet krävs att bilens nybilspris till följd av den mer miljöanpassade drifttekniken är högre än närmast jämförbara bil utan sådan teknik. De grupper av miljöbilar som avses att omfattas av justeringsreglerna är alltså de samma som enligt nuvarande regler.

Andra och tredje styckena medför dock att en differentiering skall göras mellan olika typer av miljöbilar när det gäller *storleken* på justeringen av förmånsvärdet. Är det fråga om en bil vilken uteslutande drivs med elektricitet skall justering göras ned till en nivå som motsvarar 60 procent av förmånsvärdet för närmast jämförbara bil utan sådan mer miljöanpassad driftteknik. Detta gäller även de bilar som delvis är inrättade för drift med elektricitet, de s.k. elhybridbilarna. Dessa har dubbla drivsystem med en kombination av elmotor och bensinmotor. Batteriet till elmotorn laddas av bensinmotorn och elmotorn hjälper till att driva bilen vid accelerationer och låga hastigheter.

Nedsättning till 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen skall göras för bilar som drivs av alkohol och gas, dock ej gasol. Till alkoholdrivmedlen hör etanol och metanol. De gasdrivmedel som omfattas av nedsättningen till 80 procent är t.ex. naturgas och biogas. I praktiken existerar bland dessa bilar i dag inte någon personbil vilken uteslutande drivs på det mer miljöanpassade drivmedlet utan de flesta modellerna är kombinerade med bensindrif. Eftersom det enligt första stycket i paragrafen inte är något krav på att bilen uteslutande är inrättad för drift med det mer miljöanpassade drivmedlet omfattas således även dessa bilar av justeringsreglerna.

Bilar vilka är inrättade för drift med t.ex. gasol dvs. propan och butan (också benämnt LPG, motorgas) samt rapsmetylester (RME) omfattas inte av de nya förmånligare reglerna. För dessa liksom övriga miljöanpassade bilar vilka i och för sig uppfyller kraven i första stycket men som inte omfattas av punkterna 1 och 2 i andra stycket skall justering även i fortsättningen göras till en nivå motsvarande förmånsvärdet för den jämförbara konventionella bilen.

19 b §

I paragrafen har bestämmelserna om justering av förmånsvärdet för testbilar tagits in, vilka i dag återfinns i 61 kap. 19 § andra stycket.

10.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

6 kap.

10 §

Ändringen är föranledd av att bestämmelserna om justering av förmånsvärdet för miljöanpassade bilar och testbilar återfinns i två nya paragrafer i inkomstskattelagen. I förhållande till lagrådsremissen har en ändring i numreringen av paragrafen gjorts i prop. 2001/02:25.

Övergångsbestämmelser

Prop. 2001/02:45

Övergångsbestämmelserna i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter har kompletterats med anledning av förslaget vilket medfört en ytterligare punkt.

**Förslag till ändring i skattebetalningslagen
(1997:483)**

Föreslagen lydelse

11 kap.

18 a §

Om skatten redovisas i flera skattedeklarationer på grund av att skattedeklaration enligt 10 kap. 13 a § lämnas anses skatten beslutad i enlighet med redovisningen oavsett om skattedeklarationerna har lämnats i rätt tid om inte ett beslut om omprövning har meddelats dessförinnan.

Lagrådsremissens lagförslag

1 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext

1.1 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 1 §, 9 a kap. 11 och 12 §§ mervärdesskattelagen (1994:200)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap

1 §²

Skatt enligt denna lag tas ut med 25 procent av beskattningsunderlaget om inte annat följer av andra eller tredje stycket.

Skatten tas ut med 12 procent av beskattningsunderlaget för

1. rumsuthyrning i hotellrörelse eller liknande verksamhet samt upplåtelse av campingplatser och motsvarande i campingverksamhet,

2. transport i skidliftar,

3. omsättning av sådana konstverk som avses i 9 a kap. 5 §, och som ägs av upphovsmannen eller dennes dödsbo,

4. import av sådana konstverk, samlarföremål och antikviteter som avses i 9 a kap. 5–7 §§,

5. omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av sådana livsmedel och livsmedelstillsatser som avses i 1 § livsmedelslagen (1971:511) med undantag för

a) vatten från vattenverk,

b) spritdrycker, vin och starköl, och

c) tobaksvaror.

Skatten tas ut med 6 procent av beskattningsunderlaget för

1. *allmänna nyhetstidningar, varmed avses sådana publikationer av dagspresskaraktär som normalt utkommer med minst ett nummer varje vecka, samt för motsvarande radio- och kassettidningar,*

1. *omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av följande varor, om inte annat följer av 3 kap. 13 och 14 §§, under förutsättning att varorna inte helt eller huvudsakligen är ägnade åt reklam:*

-böcker, broschyrer, häften och liknande tryckalster, även i form av enstaka blad,

-tidningar och tidskrifter,

-bilderböcker, ritböcker och må-

1 Lagen omtryckt 2000:500.

2 Senaste lydelse 2000:1357.

*larböcker för barn,
-musiknoter, samt
-kartor, inbegripet atlaser, vägg-
kartor och topografiska kartor,*

*I a. omsättning, gemenskapsin-
ternt förvärv och import av pro-
gram och kataloger för verksam-
het som avses i 2, 3, 3a eller 6
samt annan omsättning än för
egen verksamhet, gemenskapsin-
ternt förvärv och import av pro-
gram och kataloger för verksam-
het som avses i 3 kap. 18 §, allt
under förutsättning att program-
men och katalogerna inte helt eller
huvudsakligen är ägnade åt re-
klam,*

*I b. omsättning, gemenskapsin-
ternt förvärv och import av radio-
och kassettidningar, om inte annat
följer av 3 kap. 17 §, och av kas-
setter eller något annat tekniskt
medium som återger en uppläs-
ning av innehållet i en vara som
omfattas av 1,*

*I c. omsättning, gemenskapsin-
ternt förvärv och import av en
vara som genom teckenspråk,
punktskrift eller annan sådan sär-
skild metod gör skrift eller annan
information tillgänglig särskilt för
läshandikappade, om inte annat
följer av 3 kap. 4 §,*

2. tillträde till konserter, cirkus-, biograf-, teater-, opera- eller balettföreställningar eller andra jämförliga föreställningar,

3. tjänster som avses i 3 kap. 11 § 2 och 4 om verksamheten inte bedrivs av och inte heller fortlöpande i mer än ringa omfattning understöds av det allmänna,

3 a. tillträde till och förevisning av djurparker,

4. upplåtelse eller överlåtelse av rättigheter som omfattas av 1, 4 eller 5 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, dock inte när det är fråga om fotografier, reklamalster, system och program för automatisk databehandling eller film, videogram eller annan jämförlig upptagning som avser information,

5. upplåtelse eller överlåtelse av rättighet till ljud- eller bildupptagning av en utövande konstnärs framförande av ett litterärt eller konstnärligt verk,

6. omsättning av tjänster inom idrottsområdet som anges i 3 kap. 11 a § första stycket och som inte undantas från skatteplikt enligt andra stycket samma paragraf, och

7. personbefordran utom sådan befordran där resemomentet är av underordnad betydelse.

Prop. 2001/02:45
Bilaga 2

De i tredje stycket 1 uppräknade varorna skall definieras med ledning av KN-nummer 4901–4905 i rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan.

9 a kap.

11 §

När flera varor köps eller säljs samtidigt utan att de enskilda varornas pris är känt, utgörs beskattningsunderlaget av den sammanlagda vinstmarginalen, minskad med den mervärdesskatt som hänförs till vinstmarginalen, för sådana varor under redovisningsperioden enligt 10 kap. skattebetalningslagen (1997:483), om inte annat följer av tredje stycket.

När flera varor köps eller säljs samtidigt utan att de enskilda varornas pris är känt, utgörs beskattningsunderlaget *fördelat efter skattesats* av den sammanlagda vinstmarginalen, minskad med den mervärdesskatt som hänförs till vinstmarginalen, för sådana varor under redovisningsperioden enligt 10 kap. skattebetalningslagen (1997:483), om inte annat följer av tredje stycket.

Om inköp eller försäljningar av varor enligt första stycket utgör den huvudsakliga delen av en återförsäljares inköp eller försäljningar under redovisningsperioden, får även andra omsättningar som avses i 1 eller 2 § ingå i beskattningsunderlag enligt första stycket.

Första och andra styckena gäller i fråga om motorfordon endast om de förvärvats för att efter skrotning säljas i delar.

12 §

Om värdet av inköp av varor som avses i 11 § under en redovisningsperiod överstiger värdet av försäljningar av sådana varor under perioden, får det överskjutande beloppet läggas till värdet av inköpen under en efterföljande period, om beskattningsunderlaget bestäms enligt 11 § första eller andra stycket.

Om värdet av inköp av varor som avses i 11 § under en redovisningsperiod överstiger värdet av försäljningar av sådana varor under perioden, får det överskjutande beloppet läggas till värdet av inköpen under en efterföljande period, om beskattningsunderlaget bestäms enligt 11 § första eller andra stycket *och inköpen är hänförliga till samma beskattningsunderlag.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
 2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänförs till tiden före ikraftträdandet.
 3. Om för den redovisningsperiod som följer efter ikraftträdandet en sådan fördelning efter skattesats som avses i 9 a kap. 11 § inte kan göras

får beskattningsunderlaget bestämmas genom fördelning efter skälig grund. Prop. 2001/02:45
Bilaga 2

4. Den som tillämpar reglerna i 9 a. kap. 11 § får fram till och med den redovisningsperiod som går till ända senast den 30 juni 2002 fortsätta hänföra beskattningsunderlaget till enbart skattesatsen 25 procent.

1.2 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs i fråga om skattebetalningslagen (1997:483) dels att 9 kap. 2 § och 11 kap. 9 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 kap. 18 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap. 2 §³

Förmåner skall tas upp till ett värde som bestäms i enlighet med 8 kap. 14, 15 och 17 §§. Sådan drivmedelsförmån som avses i 61 kap. 10 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall dock värderas till marknadsvärdet.

På begäran av arbetsgivaren får skattemyndigheten bestämma värdet av förmånen om

1. värdet av bilförmån eller kostförmån skall justeras enligt 61 kap. 18 *eller* 19 § inkomstskattelagen, eller

1. värdet av bilförmån eller kostförmån skall justeras enligt 61 kap. 18, 19 *eller* 19 a § inkomstskattelagen, eller

2. bostadsförmånsvärde som bestäms enligt 8 kap. 15 § avviker med mer än 10 % från det värde som följer av 61 kap. 2 eller 20 § inkomstskattelagen.

Arbetsgivaren skall underrätta arbetstagaren om skattemyndighetens beslut.

Lydelse enligt prop. 2001/02:3

Föreslagen lydelse

11 kap. 9 §

Skattemyndigheten fattar varje år beslut om skattens storlek enligt den årliga taxeringen (*grundläggande beslut om slutlig skatt*). Slutlig skatt kan bestämmas också genom omprövningsbeslut och till följd av beslut av domstol.

Med slutlig skatt avses summan av skatter och avgifter enligt 10 § minskad med skattereduktion enligt

1. lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering,

1. lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 *och* 2003 års taxering,

2. lagen (2001:000) om skattereduktion för fastighetsskatt,

3. lagen (2000:1380) om skattereduktion för utgifter för vissa anslutningar för tele- och datakommunikation, och

4. 65 kap. 9–12 §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 a §

Om skatt redovisas i flera skattedeclarationer på grund av att en förenklad skattedeclaration enligt 10 kap. 13 a § lämnas, skall skatten anses beslutad i enlighet med respektive redovisning även om deklARATIONERNA inte har lämnats i rätt tid. Detta gäller dock inte om ett beslut om omprövning har meddelats dessförinnan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering

dels att rubriken till lagen samt 1, 2 och 4 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering

Lag om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 och 2003 års taxering

Skattskyldig fysisk person, som varit obegränsat skattskyldig under hela beskattningsåret, har vid 2002 års taxering rätt till skattereduktion enligt 2 § på *skattepliktiga förvärvsinkomster som utgör sådan inkomst av anställning eller sådan inkomst av annat förvärvsarbete som avses i 2 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.*

Vid beräkning av inkomst av anställning skall avdrag göras för kostnader som arbetstagaren har haft i arbetet i den utsträckning kostnaderna, minskade med erhållen kostnadsersättning, överstiger 1 000 kronor.

Vid beräkning av inkomst som avses i första stycket skall inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

1 §

Skattskyldig fysisk person, som varit obegränsat skattskyldig under hela beskattningsåret *2001 respektive 2002*, har vid *2002 respektive 2003* års taxering rätt till skattereduktion enligt 2 § på *taxerad förvärvsinkomst.*

2 §

Skattereduktionen uppgår till 1 320 kronor när förvärvsinkomsten enligt 1 § uppgår till högst 135 000 kronor. Om *inkomsten* överstiger 135 000 kronor minskas

Skattereduktionen uppgår till 1 320 kronor när *den taxerade förvärvsinkomsten* uppgår till högst 135 000 kronor. Om *den taxerade förvärvsinkomsten* över-

skattereduktionen med 1,2 procent av den överskjutande inkomsten. Skattereduktionen får inte överstiga *ett belopp motsvarande vare sig förvärvsinkomsten enligt 1 § multiplicerad med den kommunala skattesatsen eller den debiterade kommunala inkomstskatten.*

stiger 135 000 kronor minskas skattereduktionen med 1,2 procent av den överskjutande inkomsten.

Skattereduktionen får inte överstiga *den debiterade kommunala inkomstskatten.*

Andra stycket gäller inte i fråga om skattskyldig som har rätt till särskilt grundavdrag enligt 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229).

4 §

Skattereduktion enligt denna lag räknas av mot kommunal och statlig inkomstskatt samt mot statlig fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt.

Skattereduktion enligt denna lag tillgodoräknas den skattskyldige före annan skattereduktion.

Skattereduktion enligt denna lag skall inte beaktas vid beräkning av skattebelopp enligt 4 § lagen (1997:324) om begränsning av skatt *och vissa fall.*

Skattereduktion enligt denna lag skall inte beaktas vid beräkning av skattebelopp enligt 4 § lagen (1997:324) om begränsning av skatt.

4 a §

Skattskyldig som har rätt till särskilt grundavdrag enligt 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) och som inte alls eller endast till viss del kan räkna av skattereduktionen enligt 2 § mot sådan skatt som avses i 4 § första stycket, skall vid debitering av slutlig skatt tillgodoföras ett belopp som motsvarar en sådan skattereduktion.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas första gången vid 2003 års taxering om inte annat följer av punkt 2.

2. De nya bestämmelserna tillämpas vid 2002 års taxering i fråga om skattskyldig som har rätt till särskilt grundavdrag enligt 63 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) och vars beskattningsbara förvärvsinkomst inte överstiger 9 500 kronor. Därvid skall skattereduktionen minskas med 25 procent av det belopp med vilket den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger 4 300 kronor.

3. Punkt 2 tillämpas endast om de nya bestämmelserna är förmånligare för den skattskyldige än äldre bestämmelser.

1.4 Förslag till lag om i vissa områden utvidgat särskilt avdrag enligt socialavgiftslagen (2000:980)

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § I denna lag finns bestämmelser om stöd till näringslivet i stödområde A i form av ett utvidgat särskilt avdrag enligt socialavgiftslagen (2000:980). Bestämmelserna skall tillämpas vid avgiftsberäkningen enligt 2 kap. 28 § och 3 kap. 18 § socialavgiftslagen.

2 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna skall ett utvidgat särskilt avdrag göras, om den avgiftsskyldige har utgett avgiftspliktig ersättning för arbete utfört vid ett fast driftställe i stödområde A.

Vid beräkning av egenavgifterna skall ett utvidgat särskilt avdrag göras, om avgiftspliktig inkomst av näringsverksamhet från ett fast driftställe i stödområde A ingår i avgiftsunderlaget.

3 § Bestämmelserna i 2 § första stycket skall inte tillämpas om den avgiftsskyldige är

6. en kommun eller ett landsting,
7. en statlig myndighet,
8. ett statligt affärsdrivande verk,
9. en ideell förening eller en stiftelse, eller
10. ett registrerat trossamfund.

4 § Bestämmelserna i 2 § skall inte tillämpas för verksamhet som avser

4. fiskeriverksamhet eller sådan jordbruksverksamhet som avser produkter som anges i bilaga 1 till Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

5. transportverksamhet, eller

6. verksamhet inom kol- och stålindustri som omfattas av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen.

Avdragets storlek

5 § Vid beräkning av arbetsgivaravgifterna skall avdrag, utöver vad som följer av 2 kap. 28 § socialavgiftslagen (2000:980), göras med 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 7 100 kronor.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket skall det endast ingå avgiftspliktig ersättning som utgetts för arbete vid ett fast driftställe i stödområde A.

Bestämmelserna i 2 kap. 29 § socialavgiftslagen skall också tillämpas vid avdragsberäkningen enligt första stycket.

6 § Vid beräkning av egenavgifterna skall avdrag, utöver vad som följer av 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980), göras med 10 procent av avgiftsunderlaget, dock högst med 18 000 kronor.

I avgiftsunderlaget för beräkning av avdraget enligt första stycket skall det endast ingå avgiftspliktig inkomst från ett fast driftställe i stödområde A.

Bestämmelserna i 3 kap. 18 § andra stycket och 19 § socialavgiftslagen skall också tillämpas vid avdragsberäkning enligt första stycket. Avdraget får i sådant fall inte överstiga 85 200 kronor per år.

Övriga bestämmelser

7 § Avdraget från arbetsgivaravgifter skall i första hand avse sjukförsäkringsavgiften och därefter föräldraförsäkringsavgiften.

Avdraget från egenavgifter skall i första hand avse sjukförsäkringsavgiften och därefter i angiven ordning föräldraförsäkringsavgiften, arbetsskadeavgiften och efterlevandepensionsavgiften.

8 § Närmare föreskrifter om omfattningen av stödområde A meddelas av regeringen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
 2. Bestämmelserna i 5 § tillämpas i fråga om arbetsgivaravgifter på ersättningar som betalas ut efter den 31 december 2001.
 3. Bestämmelserna i 6 § tillämpas första gången vid 2003 års taxering.

1.5 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229)

dels att 61 kap. 19 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 61 kap. 19 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

61 kap.

19 §⁴

Som synnerliga skäl för att justera värdet av bilförmån nedåt anses

- att bilen använts som arbetsredskap,
- att bilen använts i taxinäring, att den körts minst 6 000 mil i verksamheten under kalenderåret och att dispositionen för privat körning varit begränsad i mer än ringa utsträckning, eller
- att det finns liknande omständigheter.

Värdet av bilförmån skall justeras nedåt också när bilen ingår i en större grupp av bilar som deltar i ett test eller liknande för att prova ut ny eller förbättrande miljö- eller säkerhetsteknik eller dylikt och bilen i det utförandet inte finns att köpa på den allmänna marknaden inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Om bilen är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med miljövänligare drivmedel än bensin och dieselolja eller med elektricitet och bilens nybilspris därför är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, skall förmånsvärdet justeras nedåt till en nivå som motsvarar förmånsvärdet för den jämförbara bilen.

19 a §

Om en bil är utrustad med teknik för drift helt eller delvis med elektricitet eller med andra mer miljöanpassade drivmedel än bensin och dieselolja och bilens nybilspris därför är högre än nybilspriset för närmast jämförbara bil utan sådan teknik, skall förmånsvärdet justeras nedåt till en nivå som motsvarar

- 1. 60 procent av förmånsvärdet*

för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med elektricitet, Prop. 2001/02:45
Bilaga 2

2. 80 procent av förmånsvärdet för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med alkohol eller med annan gas än gasol, eller

3. förmånsvärdet för den jämförbara bilen om bilen är utrustad med teknik för drift med gasol, rapsmetylester eller annat mer miljöanpassat drivmedel.

En justering av förmånsvärdet nedåt enligt första stycket 1 eller 2 får göras med högst 16 000 kronor respektive 8 000 kronor för helt år i förhållande till den jämförbara bilen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002. De nya bestämmelserna i 61 kap. 19 a § tillämpas vid 2003–2005 års taxeringar. Bestämmelserna i 61 kap. 19 a § första stycket 2 och andra stycket tillämpas även vid 2006 års taxering.

1.6 Förslag till lag om ändring i socialavgiftslagen
(2000:980)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § socialavgiftslagen (2000:980) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §

I denna lag finns bestämmelser om avgifter för finansiering av systemen för social trygghet (socialavgifter).

Bestämmelser om avgifter för finansiering av ålderspensioneringen finns även i lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift och lagen (1998:676) om statlig ålderspensionsavgift.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter.

Bestämmelser om fördelning av socialavgifter finns i lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter. *Bestämmelser om utvidgat särskilt avdrag från socialavgifterna finns i lagen (2000:000) om i vissa områden utvidgat särskilt avdrag enligt socialavgiftslagen (2000:980).*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (0000:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att 6 kap. 9 § lagen (0000:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter⁵ skall ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagrådsremiss

Föreslagen lydelse

6 kap.

9 §

Värdet av ersättningar och förmåner som getts ut i annat än pengar skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i 61 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

Vid beräkning av värdet av kostförmån och bilförmån får bestämmelserna i 61 kap. 18 och 19 §§ inkomstskattelagen tillämpas endast i enlighet med beslut av en skattemyndighet med stöd av 9 kap. 2 § andra stycket skattebetalningslagen (1997:483).

Värdet av någon annan bostadsförmån här i landet än en förmån av semesterbostad skall beräknas i enlighet med bestämmelserna i 8 kap. 15 och 16 §§ skattebetalningslagen.

Vid beräkning av värdet av kostförmån och bilförmån får bestämmelserna i 61 kap. 18, 19 och 19 a §§ inkomstskattelagen tillämpas endast i enlighet med beslut av en skattemyndighet med stöd av 9 kap. 2 § andra stycket skattebetalningslagen (1997:483).

⁵ Enligt förslag i lagrådsremiss den 23 maj 2001 om en ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2001-10-12

Närvarande: f.d. justitierådet Hans Danelius, regeringsrådet Gustaf Sandström, justitierådet Dag Victor

Enligt en lagrådsremiss den 4 oktober 2001 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
3. lag om ändring i lagen (2000:1006) om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering,
4. lag om i vissa områden utvidgat särskilt avdrag enligt socialavgiftslagen (2000:980),
5. lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980),
6. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
7. lag om ändring i lagen (0000:000) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorerna Mikael Åberg, Marie Rosvall och Annika Åsbrink.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen

7 kap. 1 §

I paragrafens tredje stycke föreslås ändringar av innebörd att en sexprocentig mervärdesskatt skall gälla för omsättning, gemenskapsinternt förvärv och import av ett ökat antal varor. De olika fall då denna skatt skall tillämpas uppräknas i fyra punkter betecknade 1, 1 a, 1 b och 1 c. Lagrådet finner denna presentation mindre tydlig, eftersom den ger intryck av att punkterna 1 a, 1 b och 1 c är underordnade punkten 1 och inte sidoställda med denna punkt. Texten skulle enligt Lagrådets mening vinna i tydlighet, om de fyra punkterna antingen numrerades 1, 2, 3 och 4 – vilket dock skulle förutsätta att de följande punkterna omnumrerades – eller betecknades 1 a, 1 b, 1 c och 1 d. I båda fallen skulle en liknande förändring behöva göras med avseende på de nuvarande punkterna 3 och 3 a.

Den föreslagna punkten 1 innehåller en uppräkningslista av de varor för vilka den sexprocentiga mervärdesskatten skall gälla. I ett förslaget fjärde stycke anges att dessa varor skall definieras med ledning av vissa nummer i EG:s tulltaxa. I lagrådsremissen anges (s. 37 i remissen) att denna tulltaxa och de rättsliga dokument denna bygger på skall utgöra ett viktigt instrument vid tolkningen av lagen men inte utgöra en del av denna. Det sägs vidare att de avgränsningar som gjorts i tullsammanhang "i princip" skall kunna användas vid den mervärdesskatterättsliga bedöm-

ningen men att en praxis ändå ”i viss mån” kan komma att utvecklas som enbart har bäring på mervärdesskatten. Det kan, framhåller regeringen, uppstå fall då det ”inte är lämpligt” att tillämpa praxis på tullområdet, och regeringen anger själv (s. 39 i remissen) ett sådant fall genom att förorda att glober, trots att de omfattas av ett av de ifrågavarande numren i tulltaxan, inte skall omfattas av den reducerade skattesatsen.

Lagrådet anser att paragrafens förhållande till tulltaxan med den valda systematiken är otydligt. Om tulltaxan enbart skall tjäna till ledning vid tolkningen, blir följden att de kategorier av varor som uppräknas i punkten 1 enligt vanlig lagtolkningsteknik normalt skall ges den innebörd de har i allmänt språkbruk och att det främst är i fall då innebörden är otydlig som tulltaxan behöver tillgripas som ett hjälpmedel vid tolkningen. I så fall framstår det föreslagna fjärde stycket som överflödigt, eftersom det följer redan av normala metoder för lagtolkning att tulltaxan, som utgjort grunden för regleringen, bör tjäna till ledning vid tolkningen. Om å andra sidan avsikten är att tulltaxan skall få ett fullständigt genomslag, bör det av texten klart framgå att de i tredje stycket angivna varorna skall ha samma innebörd som i tulltaxan, och om det även i ett sådant fall anses önskvärt att undanta just glober från den reducerade skatten, bör detta klart utsägas i lagtexten.

Lagrådet utgår emellertid från att avsikten varit att inte ge tulltaxan ett fullständigt genomslag vid tolkningen och finner det därför viktigt att de varor som åsyftas i punkten 1 anges på ett sätt som överensstämmer med normalt språkbruk. En viktig varukategori under denna punkt är ”böcker, broschyrer, häften och liknande tryckalster”. Vid föredragningen har emellertid upplysts att vad som här avses är inte enbart tryckta alster utan även alster som mångfaldigats med andra metoder. Lagrådet föreslår därför att ordet ”tryckalster” ersätts med ordet ”alster”. Som redan sagts, finner Lagrådet också att fjärde stycket, om det enbart syftar till att ange tulltaxan som ett tolkningsdatum, lämpligen kan utgå.

Lagrådet vill tillägga att bilagan H till sjätte mervärdesskattedirektivet 77/388/EEG enligt sin ingress synes ge medlemsstaterna en viss frihet vid den exakta avgränsningen av de kategorier för vilka en lägre mervärdesskatt skall gälla, varför små avvikelser från de varukategorier som omfattas av de särskilda numren i tulltaxan kan antas vara förenliga med EG:s regler.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna

Enligt förslaget skall lagen träda i kraft den 1 januari 2002 men äldre bestämmelser fortfarande gälla i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Även om liknande övergångsbestämmelser förekommit i fråga om andra skattelagar, vill Lagrådet ifrågasätta om hänvisningen till ”förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet” i detta fall är tillräckligt tydlig som angivelse av vilken tidpunkt som är avgörande för om de äldre eller de nya bestämmelserna skall till-

lämpas. Lagrådet, som i denna fråga också hänvisar till sitt yttrande den 1 oktober 2001 rörande en lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall, vill som ett alternativ föreslå att äldre bestämmelser skall tillämpas när skattskyldighet har inträtt före ikraftträdandet.

Förslaget till lag om ändring i lagen om skattereduktion på förvärvsinkomster vid 2002 års taxering

4 a §

Under senare år har i flera olika sammanhang införts regler om skattereduktion. Användningen av sådana regler har fördelar som gör att de kan vara att föredra framför sedvanliga regler om avdragsrätt. Samtidigt är det angeläget att bestämmelser om skattereduktion ges en sådan utformning att de inte kommer i strid med generella principer för skattesystemets utformning (jfr Lagrådets yttrande över förslaget till lag om skattereduktion för fastighetsskatt den 13 september 2001). De i paragrafen föreslagna bestämmelserna går klart utöver vad som kan anses ligga inom ramen för regler om skattereduktion. Enligt bestämmelserna skall skattskyldiga när någon avräkning mot skatt inte kan ske i vissa fall tillgodoföras ett belopp som sägs motsvara en skattereduktion. Fråga är alltså om en form av bidrag. Enligt vad som upplysts vid föredragningen och vad Lagrådet känner till torde det inte finnas något motsvarande bidragssystem i annan skatterättslig lagstiftning.

Den valda tekniken väcker en rad olika principiella frågeställningar som överhuvudtaget inte berörts i de ytterligt kortfattade motiv som redovisats i remissen. Förslaget har inte heller föregåtts av någon sedvanlig remissbehandling. Lagrådet anser mot den angivna bakgrunden att förslaget i den utformning som det givits i lagrådsremissen inger starka betänkligheter. Skall förslaget genomföras framstår det som angeläget att det såväl av lagtexten som av lagens rubrik klart framgår att de aktuella bestämmelserna innefattar ett bidragssystem som ligger utanför vad som är möjligt inom ramen för regler om skattereduktion.

Övergångsbestämmelserna

Enligt övergångsbestämmelserna träder lagen i kraft den 1 januari 2002. Om inte annat föreskrivs är äldre bestämmelser därmed upphävda. Avsikten är emellertid att lagen i sin äldre lydelse, med de undantag som anges i punkt 2, skall tillämpas vid 2002 års taxering. Lagrådet har visserligen upplysts om att liknande övergångsbestämmelser förekommer i andra lagar men vill ändå förordna att den fortsatta tillämpligheten av de äldre bestämmelserna efter ikraftträdandet klargörs i övergångsbestämmelserna.

Allmänt

Lagrådet finner den föreslagna rubriken till lagen språkligt tung och otymplig och vill föreslå att den ändras till "Lag om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980)" (beträffande pluralformen "de särskilda avdragen" jfr nedan under 1 §).

1 §

I 1 § anges att det utvidgade särskilda avdraget skall gälla näringslivet inom stödområde A. Omfattningen av stödområde A anges emellertid inte i lagen och inte heller genom en hänvisning till någon annan lag. Lagrådet finner att det geografiska område som lagen avser bör på ett tydligt sätt anges i lagen eller i en bilaga till denna (jfr 8 kap. 7 § regeringsformen) och erinrar därvid om den uppräkningslista av vissa kommuner som gjordes i 1 § lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift.

I paragrafen sägs vidare att bestämmelserna i den nya lagen skall tillämpas vid avgiftsberäkningen enligt 2 kap. 28 § och 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980). Enligt dessa två paragrafer skall avdrag göras med 5 procent av avgiftsunderlaget, maximerat till vissa belopp.

Lagrådet anser att det i nu förevarande lag är fråga om två utvidgade särskilda avdrag, det ena avseende arbetsgivaravgifter och det andra gällande egenavgifter. Dessa utvidgade särskilda avdrag framstår väsentligen som nya, tillkommande avdrag vid sidan av de befintliga avdragen enligt socialavgiftslagen (jfr t.ex. 7 § och Lagrådets kommentar till den paragrafen). Syftet med hänvisningen till de båda paragraferna i socialavgiftslagen synes vara att säkerställa att de nya avdragen hanteras inom ramen för reglerna i denna lag och skattebetalningslagen (1997:483). Det syftet synes emellertid kunna tillgodoses utan att någon hänvisning görs till paragraferna. Lagrådet föreslår följande formulering av lagtexten:

"I denna lag finns bestämmelser om stöd till näringslivet i... i form av utvidgade särskilda avdrag vid avgiftsberäkningen enligt socialavgiftslagen (2000:980)."

4 §

I paragrafen uppräknas vissa typer av verksamhet som inte skall omfattas av lagen. Bestämmelsen har sin grund i vissa förbud mot stödåtgärder enligt EG-regler. Lagrådet erinrar om att det i kommissionens förordning nr 69/2001 anges att särskilda regler gäller även för vattenbrukssektorn och förordar att detta undantag återspeglas i lagtexten.

Som antyds i författningskommentaren kan svårigheter uppkomma när det gäller att fastställa det avgiftsunderlag som avdraget skall grundas på när egenföretagare bedriver verksamhet såväl inom som utanför stödområde A. Eftersom det vid taxeringen inte sker någon uppdelning på fasta driftställen eller kommuner torde underlaget i sådana fall ofta få uppskattas. En säker grund för en sådan uppskattning saknas ofta. Lagrådet anser sig emellertid inte ha tillräckligt underlag för att föreslå en annan ordning.

7 §

I fråga om avdrag enligt 2 kap. 28 § och 3 kap. 18 § socialavgiftslagen (2000:980) regleras i 11 och 13 §§ lagen (2000:981) om fördelning av socialavgifter hur avräkningen mot olika avgifter (arbetsmarknadsavgift m.m.) skall gå till. Lagrådet föreslår att de här aktuella bestämmelserna tas in i den lagen (jfr Lagrådets yttrande rörande förslaget till ny socialavgiftslag, prop. 2000/01:8 s. 179).

8 §

Om förslaget rörande 1 § godtas, bör 8 § utgå.

Förslaget till lag om ändring i inkomstskattelagen

Allmänt

Enligt förslaget tas i en ny paragraf (61 kap. 19 a §) in särskilda regler om sänkt förmånsbeskattning av miljöanpassade bilar. Reglerna skall gälla endast vid vissa års taxeringar. Det kan visserligen anses vara en lämplighetsfråga om regler som skall gälla vid endast vissa års taxeringar skall tas in i inkomstskattelagen eller i en särskild lag. Lagrådet skulle emellertid för sin del föredra att inte tynga inkomstskattelagen med bestämmelser av endast temporär giltighet och att i stället införa sådana bestämmelser i en särskild lag.

61 kap. 19 §

Om frågan behandlas i inkomstskattelagen, föreslår Lagrådet att det i ett nytt tredje stycke tas in en erinran av följande lydelse om de särskilda bestämmelserna om miljöanpassade bilar:

"I 19 a § finns särskilda bestämmelser om att värdet av bilförmån skall justeras nedåt för bilar som är utrustade med viss teknik för drift."

Förslaget till lag om ändring i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Allmänt

Lagrådet yttrade sig den 15 juni 2001 över ett förslag till ny lag om självdeklarationer och kontrolluppgifter. Förslaget har emellertid ännu inte föranlett lagstiftning. Därefter har Lagrådet yttrat sig över förslag till ändringar i denna lag dels den 25 september 2001, dels den 9 oktober 2001 (i båda fallen med anledning av lagrådsremisser av den 13 september 2001). Det är tydligt att de nu föreslagna ändringarna i den ännu inte antagna lagen måste samordnas med de tidigare förslagen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I förslaget ingår inga ikraftträdande- och övergångsbestämmelser till den föreslagna lagen om ändring i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

När det gäller ikraftträdandet utgår Lagrådet från att avsikten är att samordna ändringsförslaget med det grundläggande lagförslaget så att den förutsedda dagen för lagens ikraftträdande (den 1 januari 2002) kommer att gälla även den här aktuella ändringen i lagen.

Såvitt avser övergångsregler erinrar Lagrådet om det förslag till övergångsbestämmelser som ingår i Lagrådets yttrande den 15 juni 2001. Dessa regler innebär att lagen skall tillämpas första gången vid 2002 års taxering med de undantag som anges i fyra punkter betecknade a), b), c) och d). I förevarande fall torde avsikten vara att ändringen i 6 kap. 9 §, som innebär att en hänvisning till 61 kap. 19 a § inkomstskattelagen tillfogas, skall tillämpas först vid 2003 års taxering, eftersom 61 kap. 19 a § inkomstskattelagen föreslås komma att tillämpas först vid denna taxering. En särskild övergångsbestämmelse ter sig därför påkallad med avseende på den nu föreslagna ändringen i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 18 oktober 2001

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden
Hjelm-Wallén, Thalén, Winberg, Ulvskog, Lindh, von Sydow, Klingvall,
Pagrotsky, Messing, Engqvist, Rosengren, Larsson, Lejon, Lövdén,
Ringholm, Bodström

Föredragande: Bosse Ringholm

Regeringen beslutar proposition Sänkt mervärdesskatt på böcker och
tidskrifter, m.m.

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
Mervärdesskattelagen (1994:200)		392L0077 377L0388
